

Nepriklausoma

Lietuva

Edm. Jasiunas
3704 W-70 Place,
Chicago, ILL. 60629
U.S.A.

LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 35

1982

RUGSĖJO – SEPTEBER 2 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q.

H8P 1C4 30 c.

BAIKIME VASAROS ATOSTOGAS SU LIETUVIŲ DIENA MONTREALYJE SPALIO 9 – 10 – 11 DIENOMIS !

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

GHOZBAZDEH BUS NUTEISTAS

Iš Irano sostinės pranešama, kad buvęs 1979–80 m. Irano Užsienio Reikalų min. Ghobzadeh apkaltintas Khomeini režimo išdavyste ir laukia uždaro teismo sprendimo.

Ghobzadeh, 46 m., buvo suimtas balandžio mėn. pradžioje ir apkaltintas planavimu nužudyti Khomeini, padedant kitam nuosaukščios opozicijos atstovui.

Ghobzadeh gyveno Paryžiuje ištremime kartu su Khomeini ir anuo metu buvo vienas stipriausių ajatolos šalininkų. Tačiau, pamatęs, kur veda kraštutinis fanatizmas/sakoma, kad 15.000 žmonių ajatolos pareidymu yra jau nužudyta, apsisprendė, kad reikia pašalinti islamiečių fundamentalistų padėjėjus iš vyriausybės aparato. Teisme jis tvirtino, kad neplanavęs nužudyti Khomeini, tik jį pašalinti iš valdžios.

Kartu su Ghobzadeh suminti ir 44 karininkai, vyriausybės darbuotojai ir priešingų politinių grupių nariai. Jie visi irgi yra teisiami.

AUSTRIJOS KANCLERIS NEBEDALYVAUS VID. RYTŲ DERYBOSE

Bruno Kreisky, Austrijos kancleris pranešė oficialiai, kad paskutinį dešimtmetį įvairiais būdais talkininkavo taikos derybose tarp arabų ir Izraelio valstybių. Daugiau tokių pareigų neprisims. Anot jo, įvykiai Beirute parodė, kad "moraliai Izraelis yra apnuogintas. Jo vadai parodė savo tikrąjį veidą. Karas Lebanone kainavo Izraeliui visas simpatijas ir paramas, kurias jis buvo laimėjęs paskutiniiais dešimtmečiais. Pasauliui jo vadai, kurie pasikliauna ir operuoja tik ginklais, atrodo sumišę".

Kancleris Kreisky, žydu kilmės, prarado visus artimuosius Hitlerio nacių laikais, ir hegali būti apkaltinamas anti-semitizmu" – pareiškė kancleris.

Izraelio kareiviai, įsiveržę į Lebanoną ir bombarduodami Beirutą stengėsi, kaip kaikurie jų liudyjai, taisyti kaip galima tiksliau į PLO būstines.

PLO kovotojai ir būrys palestiniečių, apie 7.500 išskirstyti ir išvyksta, pagal susitarimą į Šiaurės Jemeną, Iraką, Jordaną, Tunisiją, Alžyrą, P. Jemeną, Syriją, Sudaną. Palikę šeimas, artimuosius ir laimėję, galų ga-

le, tik pasaulio dėmesį.

Konfliktas tikrumoje neišspręstas, tik sustabdytas žudymas, daugumoje civilinių gyventojų.

ARAFAT'AS PALIEKA BEIRUTĄ

Po 12-kos metų, praleistų Lebanone, PLO vadas Yasser Arafat apleido subombarduotą Beirutą miestą ir išplaukė į Atėnus. Su juo kartu išvyko apie 30 vyresniųjų PLO narių ir jo saugai. Jis pasiemė du lagaminus. JAV ir Prancūzijos naikintuvai jį lydėjo.

Arafatas išvyko į Graikiją pakviestas premjero Papandreou.

Po arabų suvažiavimo š. mėn. pradžioje, Arafat'as tikriausiai apsigyvens Tunisijoje arba Damasko.

Iš Beirutą išvyko, pagal oficialius duomenis išvyko 7.282 PLO nariai.

Apie 1.200 Syrijos karių apleido Beirutą ir prisijungė prie savo reguliarių dalinių Lebanono Bekka slėnyje.

UŽMUSTAS DIPLOMATAS OTTAWOJE

Turkijos diplomatas Col. Atila Altikat, 45 m. amžiaus buvo nušautas dviejų Armėnijos teroristų, kurie dar nesurasti. Ottawoje kylo didelis susirūpinimas dėl kitų diplomatų saugumo ir rūpinamasi sustiprinti jų saugumo sistemą.

RIAUSIŲ TRAMDYTOJAI LENKIJOS GATVĖSE

Tūkstančiai riaušėms tramdyti policininkų užėmė savo postus Vvaršavoje ir kituose Lenkijos miestuose. Helikopteriai, ginkluoti važmenys, sunkvežimiai ir vandens žarnos pakrauti centrinėse miestų aikštėse.

Oficialiai radio komunikatai priminė gyventojams, kad pagal karo stovio įstatymus vieši susirinkimai yra baudžiami ir dalyviai turi būti sunkiai baudžiami. Gen. W. Jaruzelski pabrėžė, kad joks įstatymo pažeidimas nebus toleruojamas.

Tris dienas draudžiama ir alkoholi parduoti.

Be abejo, demonstracijos įvyks. Solidarnosc unijos slapta leidžiami lapeliai ragina rinktis didžiuliuose industrijos miestuose, nes tai parems unijos dialogo su komunistų vadais reikalavimus. Labiausiai rūpinamasi ir bijoma provokatorių.

Reikia tikėtis, kad šios demonstracijos privers kalbėtis ir išgirsti dirbantiųjų valią.

VIENAS IŠ SENOJO MONTREALIO KAMPELIŲ ...

PRANEŠA ALTA:

TARNYBA WASHINGTONE

Jungtinis Amerikiečių Pabaltiečių komitetas ieško direktoriaus ryšiams palaikyti – Public Relations Director. Atlyginimas – \$17.000 metams ir dar kai kurie priedai išlaidoms. Reikia gerai mokėti anglų kalbą, turėti akademinį išsilavinimą, ypač rytų Europos, Sovietų Sąjungos klausimais. Amžius – ne jaunesnis kaip 21 m. Kandidatai turi kreiptis į Joint Baltic American National Committee, Post Office Box 432, Rockville, Md. 20850; tel: (301)340-1954.

JOLIAI KELIA LIETUVOS REIKALUS

Cicero ALTO skyrius, vadovaujamas dr. Bronės Motušienės, parodo daug gražios iniciatyvos Lietuvos reikaluose. Skyriaus priimta rezoliucija dėl trėmimų Lietuvoje buvo išspausdinta Miunchene leidžiamame žurnale "ABN Correspondence", ir Chicagoje leidžiamame čekų laikrašty "Deni Hlasatel". Apie to skyriaus suruoštą deportacijų minėsimą buvo išspausdinta informacija visuotiniame amerikiečių laikrašty "The Life". Paprašyta radijo WCEV stoties vedėja Lucyna Migala net penkis kartus pakartojo išsamų pranešimą apie didžiulias deportacijas Lietuvoje. ALTO Cicero skyriaus pastangomis dokumentinis filmas "The KGB Connections" buvo rodomas Morton East (Cicero) ir Morton West (Berwyn) aukštosios mokyklose. Cicero ALTO rūpestis keliuose vietose rodytos skaidrės apie Sibiro tremtinius. Skaidrės paruošė ALTO centras.

SOVIETŲ DOKUMENTAI JAV TEISMUOSE

Vykstant teismams, kur panaudojami Sovietų įstaigų paruošti dokumentai prieš lietuvius, Amerikos Lietuvių Tarybos pir. dr. K. Šidlauskas parašė JAV prezidento patarėjui Edwin III Meese laišką, kuriame atkreipia dėmesį, kaip uoliai KGB agentai talkina JAV specialiųjų tytybų įstaigai. Nuostabu, kad JAV prokuratūros įstaiga bendradarbiauja su KGB, kuri siekia sudaryti de jure santykius tarp JAV ir Pabaltijy Maskvos pastatytų vyriausybių. Neleistina, kad pagal priverstinai okupantų primestus įstatymus sudaryti raštai būtų naudojami JAV teismuose. Sovietų procedūra nesiderina su JAV teismineis nuostatais.

Dr. K. Šidlauskas taipgi nusiuntė JAV Atstovų rūmų teisminio komiteto pirmininkui Peter W. Rodino vertimą adv. P. Žumbakio straipsnio "Sovietų įtaka JAV teismuose", išspausdintą "Drauge", atkreipdamas dėmesį į neleistiną praktiką, kur remiantis sovietiniais skundais, teisiami lietuviai JAV-se.

PRANEŠA ELTA:

PABALTIJŲ BYLA EUROPOS PARLAMENTE

Europos Parlamento politinė komisija savo 1982 m. balandžio 28-30 d. d. posėdyje svarstė pranešėjo, Otto von Habsburg paruoštą pranešimą apie padėtį Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje ir priėmė jame pasiūlytą rezoliucijos projektą:

Europos Parlamento

– priėmęs dėmesin 1979 m. balandžio 13 d. bendrą pareiškimą, kuriame 45 Estijos, Latvijos ir Lietuvos piliečiai ragina Jungtines Tautas pripažinti Pabaltijų tautų teisę apsispręsti, būti nepriklausomomis ir reikalauti plebiscito šiuo reikalu,

– susipažinęs su Helsinkyje įvykusios Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos baigiamojo akto aštuntojo straipsniu, kuris sudaro pagrindą tautų apsisprendimo teisei ir jų teisei visiškai laisvai (kada ir kaip jos ras tinkamą) nustatyti savo vidaus ir užsienio politinę padėtį,

– kreipdamas dėmesį į faktą, kad Sovietų Sąjunga 1940 metais okupavo šias iki tol nepriklausomas ir neutralias valstybes, kad ji tai padarė pasiremama Molotovo – Ribbentropo paktu, ir kad ta okupacija tebesitęsia ir dabar,

– susipažinęs su pasiūlymu priimti rezoliuciją apie padėtį Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje (Doc. 1-777 80),

– susipažinęs su politinės komisijos pranešimu,

1. ragina Europos Bendruomenės valstybių užsienio reikalų ministrus, kurie dalyvauja Europos politinio bendradarbiavimo veikloje, susitarti dėl bendro baigiamo nusi-statymo 1979 m. Jungtinėms Tautoms padaryto pranešimo atžvilgiu.

2. siūlo Pabaltijų valstybių klausimą pateikti Jungtinių Tautų dekolonizacijos komisijai.

3. išreiškia nuomonę, kad Helsinkio baigminio akto vykdymą tikrinančios konferencijos atkreiptų dėmesį į tų tautų sunkią padėtį.

4. išreiškia viltį, kad užsienio reikalų ministrai nedvejotų paremti įgyvendinimą siekimų liečiančių jų valdymo si formą, kurios šios tautos siekia.

5. įpareigoja savo pirmininką perduoti šią rezoliuciją Europos Bendruomenės valstybių užsienio reikalų ministrams, kurie susitinka Europos politinio bendradarbiavimo rėmuose, ir Europos Bendruomenės valstybių vyriausybėms.

SOVIETŲ KARIUOMENĖJE NĖRA PASITIKĖJIMO

Sovietų armijoje tarnaujantieji pabaltiečiai laiko save pranašesniais už rusus, kuriuos jie smerkia kaip savo okupantus. Tokias išvadas prieina šį pavasarį Rand Corporation išleista studija. The Ethnic Factor in the Soviet Armed Forces (Etninis veiksnys Sovietų karinėse pajėgose). Knygos autoriai S. Enders Windoush ir Alex Alexiev pastarųjų dviejų metų bėgyje apklausinėjo 130 buvusių Sovietų karių, įskaitant 3 latvius, 2 lietuvius ir vieną estą. (Alexiev šiuo metu renka medžiagą apie rezistenciją Pabaltijyje ir labai palankiai atsiliepią apie ELTOS biuletenius anglų kalba).

Pasak studijos, pabaltiečiai žiūri į rusus iš aukšto. Karininkai įžeidinėja latvius, dažnai vadindami juos fašistais. Vienas buvęs Sovietų kareivis pasakoja, jog "estai laiko save pranašesniais už rusus ir dažnai rodo jiems savo panieką". Kitas kalbėjo, kad pabaltiečiai nekenčia rusų, kurie turi "menkavertiškumo kompleksą pabaltiečių atžvilgiu"; jis pridūrė, kad pabaltiečiai yra "puikūs ir labai drausmingi kareiviai".

Pagal sovietinę politiką, tautinės mažumos, kaukazičiai, rytų azijatai ir pabaltiečiai siunčiami kuo toliau nuo savo tėvynių, aiškino vienas apklausinėtųjų, "šios mažos tautos pasižymi stipriu tautinės kultūros ir tautinės vienybės jausmu. Jei juos išsiunti tarnauti toli nuo savo namų, riaušėms ar kitokiems neramumams iškilus, jie negali ginklais paremti savo tautiečių. Jei esi uzbekas, tarnauji Rusijoje; jei esi pabaltietis, tarnauji Uzbekistane".

Latvių, lietuvių ir estų nerasi pasieniečių daliniuose, nes jais visai nepasitikima", rašo studijoje. "Kariuomenėje yra daug konfliktų tarp rusų ir pabaltiečių, nes kai kurie pabaltiečiai nenkaikalba ar visai atsisako kalbėti rusiškai. Pabaltiečiai neslepia savo priešiško rusams. Kiti, pav. centriniai azijiečiai irgi aiškiai nemėgsta rusų, bet retai apie tai atvirai pasisako. Kareiviai iš Pabaltijos respublikų kaltino rusus jų šalių užėmimu ir jų laisvės užgniauzimu".

Studijoje pabrėžiami dažni susikirtimai tarp rusų ir azijiečių. Jos autorių nuomone, ilgesnio karo didesnių pralaimėjimų atveju, kai kurie sovietų kareiviai perbėgtų į kitą pusę.

Nepriklausoma Lietuva

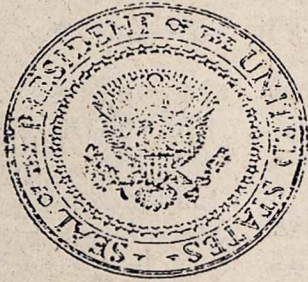
Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration No. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuanian
Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje — \$ 14.00
Visur kitur — \$ 15.00 Rėmėjo — \$ 20.00

P.S. Rendrairbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nupžiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Baltic Freedom Day

By the President of the United States of America

A Proclamation

The independence of Lithuania, Latvia, and Estonia was extinguished in 1939 as a result of a nefarious deal struck between the Soviet Union and Nazi Germany. Hitler handed Stalin the three Baltic republics as a bonus to secure his cooperation in the destruction of Poland and to obtain a secure eastern frontier which enabled him to launch war against the western democracies. Subsequently, hundreds of thousands of Baltic nationals were deported to the Soviet Union where many of them perished in prisons and forced labor camps. The darkest day of that great human tragedy occurred on June 14, 1941, when their homes and jobs were taken by Russian settlers.

Today, some of the survivors of these mass deportations are citizens of the United States. Their aspirations for a better future for the peoples of Estonia, Latvia, and Lithuania have helped to bring new meaning to our nation's commitment to freedom for all people. The United States has never, over the intervening forty-one years, recognized the forcible incorporation of the Baltic states into the Soviet Union.

As a nation, we remain dedicated to the furtherance and preservation of the fundamental human rights and freedoms of all people and take note on this special day of our hope that the blessings of liberty will one day be part of the national life of the courageous people of Estonia, Latvia, and Lithuania.

The Congress of the United States by Senate Joint Resolution 201 has authorized and requested the President to proclaim June 14 as Baltic Freedom Day.

NOW, THEREFORE, I, RONALD REAGAN, President of the United States of America, do hereby designate June 14, 1982, as Baltic Freedom Day. I call upon the people of the United States to reaffirm their belief and hope that the citizens of Latvia, Lithuania, and Estonia and of all nations will one day achieve through peaceful means the goals of democratic freedom and self-determination.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand this 14th day of June, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-two, and of the Independence of the United States of America the two hundred and sixth.

Ronald Reagan

Taip atrodė dokumentas, skelbiantis BIRŽELIO 14 d. BALTŲ LAISVĖS DIENĄ

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

OPTIMISTO NESEKMĖS

Šiais laikais išeivijoje turbūt geriausiai žmogui tiktų būti — nedaugiau kaip vidutinioku, atseit arčiau minios. Tada juk ant nieko neužsirioglinai, niekam neįkyrėsi, kitiems nekludysi. Tokia laikysena gal būtų tinkamiausias išeivio kelias. Tačiau, iš kitos pusės, kai žengsi gyvenimo keliu ir nepaliksi jokių pėdsakų, girdi, išaykisi, kaip dūmas blaškomas vėjo...

Mūsų apylinkės tautietis Klemensas T., matyt norėjo palikti ir įminti nors kelias žymesnes gyvenimo pėdas, bet daugelis jį vadino tik ne-sekmiu... optimistu...

Taigi Klemensas, Tėvynėje buvęs, kaip sakoma, kaimo balana ir čia išeivijoje bandė visus mokyti. Todėl, ne tik įsteigtoje lietuviškoje mokyklėlėje su vaikučiais dir-
Zpsl.

bo, bet ir visur mūsų susirinkimuose, pobūviuose ar susitelkimuose visada bandė brautis į pirmąsias vietas ir optimistiškai rodyti išeivio idealistinį kelią...

Reikia tačiau pasakyti, kad Klemensui labai nesisekė... Mažai kas jo klausė, kaip jis manė, jo sparnuoto žodžio, patarimų ar nurodymų... Tačiau jis į savo nuolatines nesėkmes nekreipė jokio dėmesio. Po nepasisekimo, jis vėl šokdavo prie naujo darbo ar žygio. Jam atrodė, buvo visai nesvarbu, kad iš jo nuširdžių pastangų nieko neišeidavo. Jis visada saupamnydavo, kad kada nors jam visgi pasiseks, kad jį tad visi sutiks audringomis katurtėmis...

Pagaliau, vieną kartą, optimistas Klemensas, supratė, kad gal iš ne dėl garbės troškimo, jis žengia klaidingu keliu ir todėl reikia pasi-

daryti atitinkamas išvadas:

O buvo taip. Klemensas vėl nuėjo į garbingų tautiečių sambūrį. Nors ne tuoj, bet pagaliau ir jam buvo duotas žodis. Taigi dabar, galvoja jis, kad galės pasireikšti visu savo platumu... Tiesa, pradžioje jis buvo sutiktas visiškai tyla, bet, jam įpusėjus, sambūrio vadovas mandagiai paprašė baigti savo optimistišką prakalbėlę... apie šviesią mūsų išeiviską ateitį. Kai Klemensas bandė savo žodį tęsti, visas sambūris tiesiog jį nušvilpė...

Išbėgęs iš salės Klemensas vos neužgriuvo ant miesto — pažįstamo tautiečio. Pastarasis tuoj paklausė, kaip jam šį kartą pavyko?

Mūsų Klemensas su didžia širdgėla ir jau be jokio entuziazmo pro dantis iškošė:

-- NEMOKYK MOKYTŲ ŽMONIŲ!

Liudas Damulis

16-ji MOKYTOJŲ ir JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ

L. EIMANTAS

/tėsinys/

Pilna to žodžio prasme Studijų Savaitė pradėta rugpjūčio 2 d., pirmadienį. Pirmoji paskaita buvo skirta pedagoginiam darbui aptarti. Klevelandientės mokytojos Aldonos MIŠKINIENĖS tema "Kūrybingumo ugdymas", lyg sakyte sakė, kad mūsų išeivijos jaunosios kartos švietimo ir auklėjimo vyksme yra būtina duoti ką nors naujo, kas būtų patrauklu, įdomu ir siektina mūsų šių dienų mokinui.

Todėl mokytojas turi būti kūrybingas. Jam turėtų būti svarbu ne tik "ką darai?", bet ir "kaip tatau darai?". Taigi, reikia originalių minčių, originalių toms mintims perdavimo būdų ir viską dėstyti taip, kad ir mokiniai įgautų norą ar net užsidegtų patirti tai kas nauja. Juk nesistebime, kai sakome, kad kiekvienas žmogus nuolat ieško padaryti tai, kas yra nauja...

Bet kaip tą kūrybingumą ugdyti? Tiksliau kalbant — kūrybingumui tiksliai nustatyti dėsnių kaip ir nėra. Vis — kas priklauso nuo asmens individualumo. Tiesa, yra sa-

koma, kad kūrybingumui ugdyti reikia bent šių elementų: vaizduotės lakumo, intuitycijos, patyrimo ir drąsos rizikuoti. Be to, mokytojas visuomet turi būti nuoširdus savo darbe. Nereikėtų mokyti to, ko pats nelabai mėgsti.

Prelegentė pacitavo daugelio žymių žmonių ir žinovų nuomones, liečiančias kūrybingumą. Pagaliau ji smulkiau nusakė, kad klasės darbe galės reikštis kūrybingumas, jei visada bus siekiama ryškaus skaitymo, bendro skaitinių skaitymo rolėmis, skaitytų knygų nuskymo, mūsų spaudos — laikraščių klasėje skaitymo ir aktualijų aptarimo bei kt.

Mokinių rašymo pajėgumui daug padeda parinkti iš einaimo kurso bei kitų aktualijų diktantai, mokinių savarankiški ar pagal duotą planą rašiniai, dienoraščiai ir pan. Svarbu, kad mokiny tikėtų, jog jis yra pajėgus savo mintis tinkamai reikšti raštu.

Mokinių kūrybingumui padeda vaizdavimai bei vaidinimai /to pasiekama ir veikalų skaitant/. Prie to prisideda prasmingi žaidimai o taip pat įvairūs konkursai, kurių laimėtojai turėtų būti atžymėti. Kiekvienas mokiny turėtų būti taip nuteiktas, kad jis gali laimėti...

Mokytojos A. MIŠKINIENĖS paskaita susilaukė dėmesio ir diskusijų. Žinoma, jos brandžios mintys gal daugiau tiko tiems ar toms kolegoms, kurie dirba su vyresniaisiais skyriais, kai labai svarbią vietą užima lietuvių skatinimas.

Tą pačią dieną paskaitą "Mokiny ir rašyba" skaitė taip pat klevelandiškis Vacys KAVALIŪNAS, rašytojas ir pedagogas.

Mūsų išeivijos mokiniui lietuvių kalbos mokymuisi sąlygos labai nepalankios. Rašybai išmokyti, kaip prelegentas yra įsitikinęs, tikrai daug padeda diktantai. Žinoma, prieš tai mokiny turi būti paruoštas ir žinoti mūsų rašybos pagrindines taisykles. Tada tikrinamieji bei aiškinamieji diktantai mokiniui bus lengviau įkandami.

Prelegentas praktikuoja po kurio laiko buvusių /jau duotų diktantų pakartojimą. Girdi, jo patirtis ir vedama statistika rodo, kad ilgai klaidos mažėja... /bus daugiau/

JAUNIMAS NESNAUDŽIA

Jaunimo akcija Molotovo-Ribbentropo Pakto klausimu pasižymėjo vienkartiniais, švystelėjimais. Kanadoje rastas originalus būdas atkreipti dėmesį į šį svarbų dokumentą. Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos p-kė Zita Bersėnaitė kartu su viena latve ir este, tautiniais drabužiais pasipuošusios, demonstravo prie vo-

kiečių konsulato Toronte. Jos buvo pasistačiusios didelę dėžę konsulato papėdėje, į užrišo kaspinu ir užrašė: "Sovietų Sąjungai — Lietuva, Latvija ir Estija. Su meile, Vokietija".

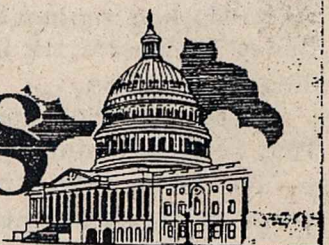
Išstovėjusios visą dieną, dalino informacinius lapelius apie Molotovo-Ribbentropo pakto pasekmes Pabalttyje.

Apie jas rašė keli Torontolai kraščiai.

Human Events

THE NATIONAL CONSERVATIVE WEEKLY

JUNE 26, 1982

From 1918 until 1940 Estonia, Latvia and Lithuania were viewed by the world as separate, independent Baltic Republics. These nations, each bordering the northwestern region of the

the memory of the cultural freedom once cherished by Baltic nationals is still fresh in the minds of Baltic immigrants. The U.S. government has never recognized the Soviet occupation

Soviet Union, were recognized as members of the League of Nations and maintained unique religious and cultural heritages. However, with the advent of the Molotov-Ribbentrop Pact of 1940 between the USSR and Nazi Germany, Baltic national freedom ended. A secret amendment to the agreement placed the countries in the "sphere of influence" of the Soviet Union, and soon thereafter the countries were occupied by Soviet forces.

In 1941 the three nations which border the strategically important Baltic Sea were annexed by the Soviet Union and have since been deprived of their right to self-determination.

Although most Americans are not familiar with the plight of this region,

of the region, and to further the hope that self-determination may once again be possible, both houses of Congress recently adopted resolutions by unanimous consent proclaiming June 14 as Baltic Freedom Day.

The adoption of the resolutions was due in large part to the efforts of the Baltic American Freedom League, a broad-based coalition of individuals concerned about the plight of the Baltic peoples and human rights violations in the region. Committed to the principle of self-determination for the Baltic states, the league is making an appeal to American government officials, the academic community and the general public to support the Baltic peoples' quest to regain their independence and freedom.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Internuotieji Lenkijos Kalėjime

/ Žemiau spausdinamo straipsnio autorius yra Lenkijos rašytojas, kuris prašė jo pavardės neskelbti. Straipsnis, artėjant 2-ju metų sukakčiai nuo darbininkų laisvės unijos Solidarnosės įsteigimo Lenkijoje, pasirodė The Gazette, Montrealio dienraštyje. Dedame jo vertimą be veik ištaisų./

Varšava. Karolis sugrįžo vieną ketvirtadienį.

Buvo vėlyva popietė, ir jo motina, kaulų chirurgijos specialistė, savo virtuvėje kepė taip vadinamą "sunkųjį pyragą".

Ji tikėjosi gauti leidimą aplankyti sūnų šeštadienį, Bialolekos kalėjime ir norėjo jam nunešti pyragą. Tą dieną Karoliui būtų suėję 30 m. amžiaus. Tai buvo ne paprastas pyragas. Lenkijos moterys įvairiais istoriniais laikotarpiais kepė tokius savo kalinamiems vyrams. Knygose tokio pyrago recepto nėra; viena kitai nupasakodavo kaip kepė, o varijacijos priklausydavo nuo turimų produktų.

Pridedama tiek reibalių ir miltus, kiek tik jie gali su gerti. Sudešama džiovintų slyvų, aprikosų, obuolių arba kriaušių. Riešutų, jeigu yra, na ir razinų, citrinos žievelės. Tai labai maistingas ir sunkus- kompaktiškas kepinys ir, atvirai kalbant, nelabai skanus. Užtenka vienostik riekelės kartui, kas irgi prisideda prie jo nuopelnų.

Karolis atsirakino duris raktą, kurį turėjo su savimi, kai jį suėmė. Jo motina, staiga pamačius jį stovintį virtuvės tarpduryje, išmetė iš rankų saujelę migdolų. Jis atsisiklaupė ant grindų ir pradėjo juos rinkti, nieko nesakydamas. Ji atsipeikėjo. Tada jis atsistojo ir įmetė į burną migdolą. Pirmas jo sakiny: "Dėl Dievo, manei kepti "sunkųjį pyragą" ir be reikalo eikvoti migdolos, ar ne?"

- Taip, - atsakė motina, - ir tikėjosi, kad man nereikės tokio valgyti.

Po to abu prapliupo juoktis ir puolė vienas kitam į glėbį.

Ji pajuto neįprastą rūgšties kvapą, sklindantį iš sūnaus ir stebėjo jo barzdą, kuri buvo neskusta, kaip ir kitų internuotojų. "Aš neskutau barzdos tol, kol visi iki vieno Solidarnosės nariai bus paleisti."

Jiedu nuėjo į jos kambarį, kuriame stovėjo dvi patogios kėdės ir mažas, apvalus stalelis. Susėdo ir gūrkšėjo kavą. Pyragas kepė krosnyje ir Karolis bandys jį nušūsti į Bialoleka vienam iš savo celės bendrų, kurio dar neišleido.

.....

Keletą dienų ir naktų Karolis pasakojo, kas nutiko nuo gruodžio 13, 1981 m., jį suėmus. Jis buvo savo draugo namuose, svečiuodamasis. Suėmė ir jį, ir namų šeimininką, uždėjo antrankius, nuvežė į policijos stotį, paskui į kalėjimą.

Abu jauni vyrai buvo apstulbę iš nustebimo. Jiedu išgėrė po porą stikelių užkandžiaudami danišku kumpiu, kurį Karolio draugas gavo iš savo tetos Kopenhagoje. Ta proga maždaug ir buvo vaikinams. Draugas turėjo dailią, šviesiaplaukę žmoną, 2 vaikus 3 ir 4 m. amžiaus. Vaikai miegojo per visą suėmimo procedūrą gretimame kambarielyje.

BALTO-AISČIŲ CIVILIZACIJOS LIKUČIAI

J. J. B./

/tesinys/

GENČIA /Gamala, Žemelė Motina, Tėvynė, Gimtinė/ IR KALENDORIUS

Mitros /blizgančio, mirgančio, mitraus, šviečiančio/ arba Šviesos-Saulės-Ugnies metų pradžia, kaip pažymi liaudų kronika, tai BALANDŽIO mėnuo./Mūsų ūkininkai, naujos metinės samdos sutarties dieną pasirinko šv. Jurgio dieną./

Chartres katedroje įmūrytas XII š. kalendariorius metus pradeda irgi balandžio mėnesiu, dargi toje apylinkėje /kaip ir Upės Saloje, Vilniuje, Čenstakovoje ir t.t./ iki šiol išlaikydamos JUODOSIOS MOTINOS ŽEMĖS kultą /plg. Čiorna Madona/. Ji buvo garbinama ir Arkadijoje Demeter-DIDMOTERĖS vardu, o Marseilyje šv. Viktoro /Vyčio/ Juodosios Motinos katedroje ją vadino DIKTYNNA. /Minėjome ir Kr. Krivaitį Diktonį Didonį, pal. vardus./

Kaip Aušros Vartų MOTINOS kultas, taip ir Viešpaties MITROS arba ugnies prado atstovo, vyriausio tarpininko tarp VISAGALIO SOTVARO ir jo sukurto bet nesuvaldomo pasaulio, sudaro mūsų Arijų tikybos pagarbos centrą. Šios dvi šventės buvo švenčiamos visuose Balto-Aisčių valdomuose kraštuose prieš krikščionybės atėjimą. Jos buvo nustatytos senovinių kalendariaus laikų.

Dar daug šio kulto liekanų yra išlikę pas mus ir Skandinavijos bei Britanijos kraštuose /t.y. Šiaurėje:/

"For, till very recent times, the country people in some parts of Ireland and Scotland, and even of England, had the custom of celebrating the return of midsummer-night on June 24th /Joninės/ by dancing together around a large fire lighted on some high hill, or running three times through the fire to secure the fulfillment of a wish. These midsummer-night dances, in Britain were known as Beltane s..."

They set up images of the sun, which they represented under different forms, as circles, wheels, pillars, and similar figures, and they used great metal kettles in their sacrifices, remains of which have been dug up in different parts of northern Europe, and are exactly like those described in Kings, ch. VI, as being made by Hiram, the Syrian /fenikietis, upeningis/, for Solomon's Temple".

In our word "yule" /saulė/ we have another vestige of the former worship of the sun, for yule once meant wheel, and the yule-tide of the ancient Northmen was the winter solstice in December /dab. Ka-1982. IX. 2

Stiprus beldimasis į duris, atplėšiamos durys /lai- mei, jos buvo neužrakintos, tad milicijos spec. tarnautojai neturėjo preteksto jų įlaužti/, 3 uniformuoti ir ginkluoti vyrai įsiveržė į kambarį, apžvelgdami greitai visus nustebusius ir iššaukę du vardus.

-Jis ir aš tuojau išėjome į priekį. Aš tikrai ir dabar negalėčiau pasakyti, kodėl, - pasakė Karolis ir žiūrėjo į savo motiną, lyg tikėdamasis, kad ji galėtų išaiškinti.

-Tai buvo beveik automatiškas veiksmas, lyg kad mes tą sceną būtume mėnesiais repetavę. Mes nepaklausėme jokio klausimo, nors degėme noru sužinoti, ar tai bendras visų Solidarnosės narių suėmimas, ar individualus suėmimas".

Netrukus sužinojo. Vėliau vakare jie buvo atgabenti į Bialolekos kalėjimą, apie 24 km į šiaurės rytus nuo Varšavos ir nugrūsti į rūšį, kuris jau buvo perpildytas keltų šimtų vyrų, stovinčių susispaudusių vienas prie kito. Visi daugiau ar mažiau pasimetę arba ir sukrėsti.

Jiedu pamatė ten keletą savo kolegų iš universiteto, kuriame abu dirbo sociologijos profesoriaus asistentais, atpažino gerai žinomą meno istoriką, dailininką ir keletą rašytojų ir žurnalistų. Rūšys atrodė lyg Varšavos intelektualų susirinkimo vieta. Dauguma jų trynė savo rankų riešus ir gyvai kalbėjosi vienas su kitu.

Šalia Karolio draugo stovėjo aukštas, stambus vyras, apskurusiu vilnoniu švarku. Jis ištiesė savo plačią ranką ir pasisakė esąs lydytojas iš vietinės plieno įmonės.

-Turi vaikų? - paklausė jis Karolio draugo, ir kai šis patvirtino - Ar jie pabudino juos?

-Ne, - atsakė Karolio draugas, - deja, per visą tą prakeiktą reikalą miegojo. O kaip pas jus buvo?

-Manieji irgi miegojo kaip pagaliai, bet aš juos pažadinau. Norėjau, kad matytų, kaip jie surakino jų tėvą ir išvedė, - atsakė jaunas lydytojas.

"Mes jo daugiau nematėme, - pasakė Karolis motinai, bet jis mums davė gerą pamoką. Atvykus kitam suimtajam mes sužinojome, kad jį nugalėto ir kitą kalėjimą, kur jie laikė tik dirbančiųjų klasės "priešus" ir kad taip vadinami intelektualai buvo visi uždaryti kartu trijuose ar keturiuose kalėjimuose arba stovyklose ir laikomi geresnėse sąlygose. Mes buvome uždaryti po aštuonis į tokią žmonių skaičiui skirtą celę, o jie buvo dažnai suvaryti į celės pusės tokio dydžio.

Kažkaip mes žinojom apie vienas kitą arba buvome girdėję. Tad negaišom laiko susipažinimams ir tuoju pat pakėlėme triukšmą prižiūrėtojų adresu. Sužinojome kitą dieną per pirmąjį kalinių pasivaikščiojimą, kad visur Lenkijos kalėjimuose juos vadina Raktais.

Mes daužėme duris kumščiais ir kai pasirodė vyresnio amžiaus ir šiek tiek sugludai atrodantis prižiūrėtojas, skundėmės jam, t.y. per Mariją, kuris kažkaip savaime pasidarė mūsų seniūnu. Buvo nurodytos nešvarios paklodės, cigarečių nuorūkos, pusiau suvalgyti sumuštiniai, blogas kvapas. Žmogus atsiprašinėjo ir pasakė, kad tik prieš porą valandų jie ištuštino dalinai kalėjimo pastatą, kad būtų vietos mums, "ponams". "Mes čia laikėme paprastus kriminalistus", - pridėjo prižiūrėtojas, - o ne internistus". Žinoma, jis norėjo pasakyti "internuotuosius", - kalbėjo Karolis. Jis irgi turėjo priprasti prie to naujo žodžio, kaip ir mes. Ir žinai ką? Visur tame didžiulame kalėjime žmonės visiškai taip pat elgėsi. Lyg būtų vedami kažkokio nepaprasto balso: jie išsirinko seniūnus, daužė į duris ir protestavo dėl sąlygų tokiu pat mandagiu, bet tvirtu būdu. Susiorganizavo per kelias dienas. Visi suprato, kad toje neįaukioje vietoje teks praleisti ne keletą dienų ar savaitę, ne tų įstatymiškų 48 valandų, kaip senais gerais laikais prieš Solidarnosės atsiradimą. Tada vyriausybė laikėsi įstatymų, kurie sakė, jog nė vienas negali būti suimtas ir laikomas kalėjime ilgiau kaip 2 paras be prokuroro suėmimo parėdymo.

Jie visi sužinojo, kad kraštą perėmė tvarkyti kariuomenė ir išmoko save vadinti "internuotaisiais".

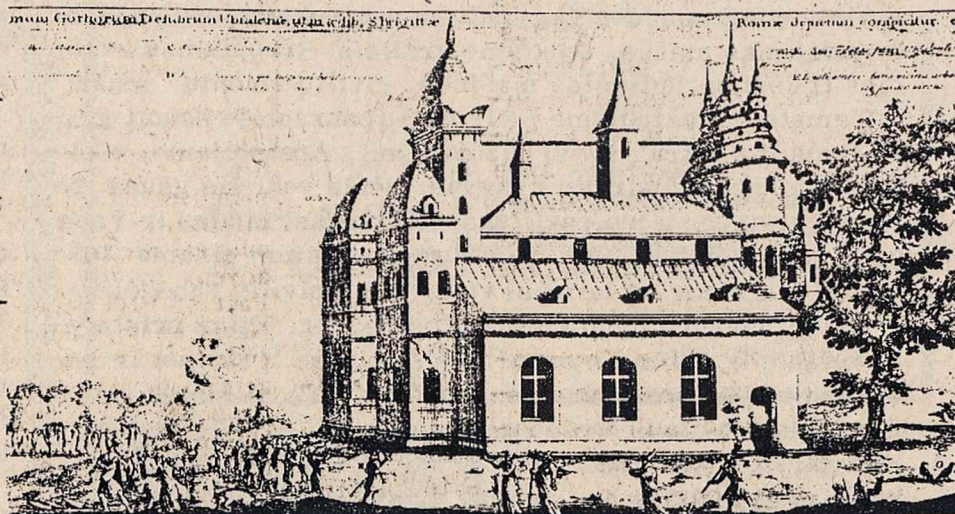
/bus daugiau/

lėdos!/, when the young men with loud cries rolled a large wheel down hill to celebrate the death of the old, and the birth of the new year. A wheel being, in their eyes, an emblem of the year, or the SUN..."

Long after Christmas Day had taken the place of the old yuletide, and men had become Christians, they still continued their December wheel-runings, without knowing why, but simply because their forefathers had done it before them.

Even November 5 is still celebrated throughout southern England with bonfires and the like, and not so much because "gunpowder" plot and treason" were foiled on that day, as because of an unconscious reminiscence of the Druidical obeisance to FIRE."

Tai tiek apie "akmenų, ugnies, saulės" garbinimą ir velnius, mėtančius akmenis...

Dalis vaizdo senosios Uppsalos šventyklos pagal Erik Dahlber, 1720 m. Švedijoje prieš-krikščionybės laikų svarbiausios liekanos yra 2-juose miestuose Uppland srityje - Gamla, Uppsala.

KAI BĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

Varpininkų - liaudininkų suvažiavimo nutarimai

1. Mes, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos ir Varpininkų atstovai, susirinkę 1982 m. liepos 31 ir rugpjūčio 1 dieną Toronte, Kanadoje, po 94 metų nuo "Varpo" ir 80 metų nuo varpininkų politinės reiškinės - Lietuvos Demokratų Partijos įsteigimo, liudijame, kad idėjos, paskleistos dr. Vinco Kudirkos, dr. Kazio Griniaus, Povilo Višinskio, Gabrielės Petkevičaitės-Bitės, Mykolo Sleževičiaus, Jono Vileišio ir daugelio kitų, sekusių "Varpo" steigėjų pėdomis, tebėra gyvos tiek laisvųjų lietuvių tarpe, tiek pavergtoje Lietuvoje.

Sveikiname vienminčius, nežiūrint kurioje pasaulio dalyje jie begyventų, ir mintyse jungiamės su tais, kurie šiuos žodžius išgirs ar skaitys okupantų nuo mūsų atskirti.

2. Valstybinės nepriklausomybės atkovojaimą laikydami svarbiausiu tautos dabarties uždaviniu, mes, tačiau pabrėžiame, kad ne tik tauta turi būti laisva kitų tautų tarpe, bet ir žmogus turi būti laisvas tautinėje valstybėje.

Mūsų vizijoje naujoji nepriklausoma Lietuva bus kraštas, kur nebus nei dvasinės sprespaudos, nei medžiaginio skurdo; kur valdžia bus renkama, visi piliečiai bus lygiateisiai ir niekas nebus išskiriamas dėl pasaulėžiūros, politinių pažiūrų ar tautybės.

Mes tikime, kad kitoms tautoms savo pavyzdžiu šviečiantis humaniškumas, moralinis, intelektualinis, kūrybinis ir socialinės santvarkos pranašumas padarys mažą tarp didelių kaimynų kraštą atsparų ir niekad nenutautinamą.

Tokia yra mūsų naujos Lietuvos vizija. Ją tokią turėjo 1919 m. ministerio pirmininko Mykolo Sleževičiaus pasaukti savanoriai, tokios Lietuvos vaizdą matė ir tie, kurie žuvo už laisvės idealą nelygioje kovoje su dabartiniais Lietuvos pavergėjais.

Tokia Lietuva yra ir bus mūsų visuomeninio, ideologinio bei kultūrinio darbo ir pastangų tikslas.

3. Stebėdami lietuvių išsivijos visuomeninį gyvenimą, mes apgailestaujame: a) Kad tebevyksta tokie santykiai - vimo su pavergtos Lietuvos propagandinėmis įstaigomis reiškiniai, kurie kenkia pavergto krašto laisvinimo pastangoms ir silpnina laisvųjų lietuvių ryžtą dabarties metu svarbiausiam mūsų tautos pareigai. b) Kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje ir ypač JAV-ių Lietuvių Bendruomenės organizacijoje reiškiasi kryptis paneigti politiniai sąmoningą plūralistinę visuomenę ir propaguoti nuidėlogintą ir beidėjinį lietuvių susigrupavimą.

4. Su dideliu dvasios pakilimu stebime, kad tautos laisvinimo kova iki pat šios dienos yra narsiai ir karžygiškai vedama tėvų šalyje. Suvažiavimas didžiūojasi, kad šią lemtingą kovą visuotinai remia ir išlaisvinimo viltis pioselėja viso laisvojo pasaulio lietuviai ir jų organizacijos.

Suvažiavimo dalyviai pripažįsta ir džiaugiasi, kad šiai tautos žūbtūnei kovai iki pat šių dienų sėkmingai vadovauja ir tautos politinę valią pasauliui reiškia Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kuris dar žiaurios okupacijos metais pajėgė apjungti visos lietuvių tautos politines apraiškas.

Tautos išsilaivsinimo viltys gali būti patikėtos tik lietuvių tautos istoriškai dvasios didybei ir jos nepalaužiamam atsparumui.

Suvažiavimas džiaugiasi, kad iki šių dienų VLIK-as savo veiklą pilnai pateisino, patikino jo veiklos tęstinumą, pilnai pateisino plačiosios laisvojo pasaulio lietuvių dosnią medžiagišką paramą ir, kiek gyvenamosios kasdienybės aplinka leido, pilnai įvykdė savo išpareigojimus tautai ir laisvojo pasaulio lietuvių visuomenei.

Apgailestaujame, kad metų bėgyje VLIK-o veikla yra susilaukusi puolimo ir žalingos kritikos. Šie užpuoliai buvo patirti ne tik iš okupanto, bet ir iš savųjų. Ypatin-gai piktinamės, kad VLIK-o veiklą bei jo vadovų ir veikėjų pastangas bando suniekinoti lietuvių politiniai junginiai, kurie savo laiką yra lemiamai prisidėję prie vieningos tautos politinės vadovybės sudarymo, jos išlaikymo ir šiaandien dar joje dalyvauja.

5. Suvažiavimas konstatuoja, kad didelis politinių junginių skaičius VLIK-e klaidingai vaizduoja mūsų tautos politinį pasiskirstymą, yra labai sunkiai suprantamas priaugančiai kartai ir tuo pačiu kenkia bendrajai tautos laisvinimo talkai.

LVLS-ga 1983 metais patvirtino VLIK-o apsiungimo protokolą tik su sąlyga, kad jame būtų įrašyta, kad "VLIK-as ieškos galimybių ir skatins giminingoms organizacijoms jungtis tarpusavyje".

Suvažiavimas apgailestauja, kad iki šiol šis reikalas liko užmirštas ir nieko nėra padaryta. Tad suvažiavimas įgalioja S-gos atstovus VLIK-o taryboje iškelti šį klausimą ir stengtis įgyvendinti VLIK-o grupių susitarimą.

6. Suvažiavimas sveikina Lietuvos diplomatinės ir konsularinės tarybos narius, atliekančius svarbų darbą, siekiant Nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo.

7. Pilnai pritariame principingai "Varpo" žurnalo kryptį, linkėdami redaktoriui, administratoriui bei bendradarbiams ištvermės ir prašydami remėjus bei skaitytojus nenutrūkstamos paramos šio dr. Vinco Kudirkos pradėto darbo tęsimui.

8. Suvažiavimas dėkoja vaišingiems Toronto bendraminčiams, ypatingai suvažiavimo rengimo komiteto ir jo pirmininkui Leonui Giriniui-Norvaišai, už tas didžiules pastangas ir rūpestį rengiant ir globojant šį suvažiavimą bei jo dalyvius.

Suvažiavimo vardu Prezidiumas:

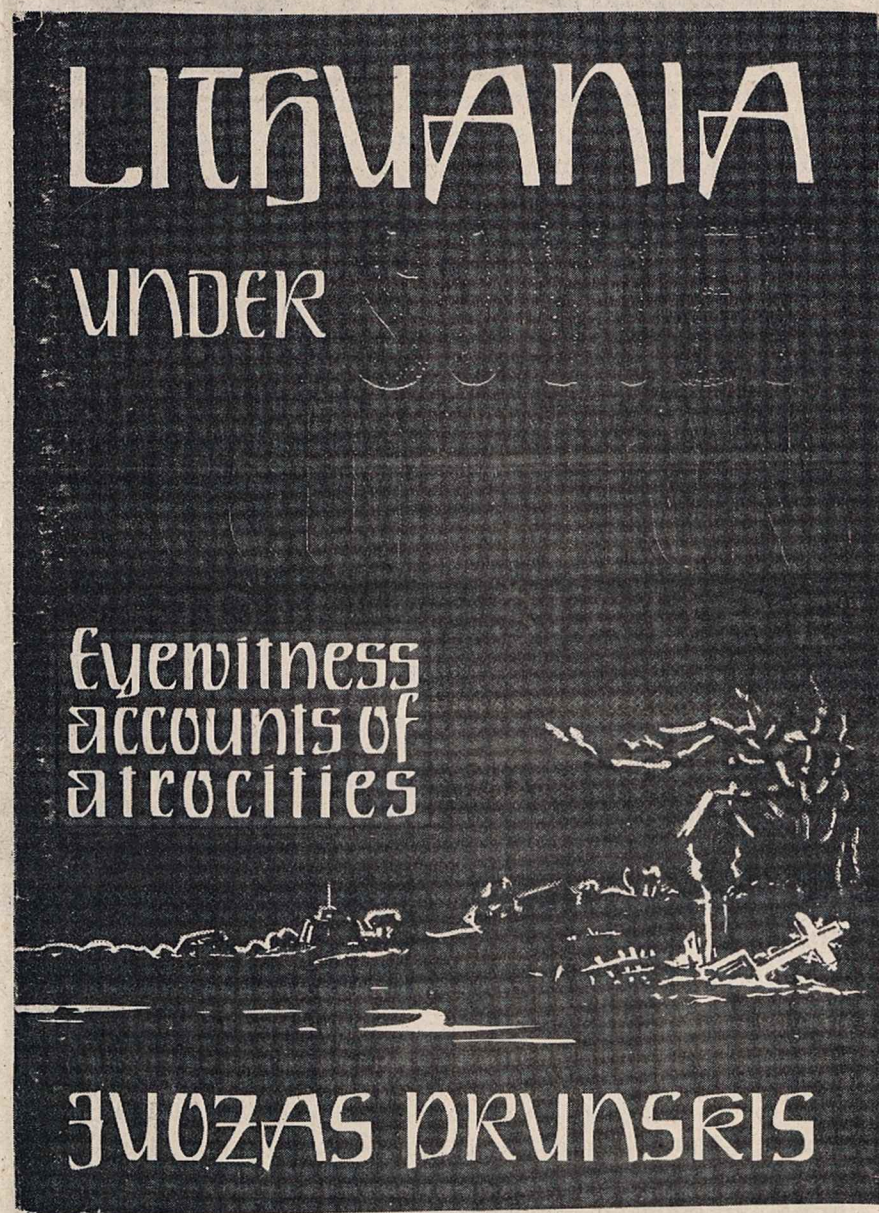
Leonas Girinis-Norvaiša, pirm.

Jonas Daugėla, vicepirm.

Viktoras Motušis, sekretorius.

3 psi.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

LITHUANIA UNDER SOVIET OCCUPATION. Eyewitness accounts of atrocities. Juozas Prunskis -

Edited by Juozas Prunskis. Translated by Nijolė Gražulis.

Išleido Lithuanian National Guard in Exile, Naval Division, Klaipėda Company.

Jau išėjo iš spaudos kn. J. Prunskio paruošta, N. Gražulienės į anglų kalbą išversta knyga "Lithuania Under Soviet Occupation. Eyewitness Accounts of Atrocities". Išleido Jūros Šaulių kuopa "Klaipėda". Knyga iliustruota. Viršelis dail. J. Tričio. Įvykius mačiusių liudijimais informuojama apie okupanto nusikaltėlišką darbą.

Cicero, IL., 1982.

Kaina: kietais viršeliais - \$10, minkštais - \$8.

I-oje dalyje - liudininkų pasisakymai: 1. Prievarta ir Teroras, 2. Kalinimas ir Tardymai, 3. Skerdynės ir masiniai žudymai. Antroje dalyje - Sąrašas sovietinio režimo aukų Lietuvoje.

Juozas Šilėnas

VEIDU Į ŠIAURĘ

/Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

VEIDU Į ŠIAURĘ

/ tęsinys /

54 —

Senis traktoristas, mūsų vyriausias vadovas, neblogas žmogus, ukrainietiškos kilmės, moka vieną kitą žodį ukrainietiška. Puikiai valdo traktorių, sumaniai išnaudoja pasitaikiusias spragas, palengva lenkia sunkiai traukiančius tankus, sunkvežimius ir gurguoles.

Sėdėdami ant atviros priekabos, vėl pajuntam kūną purtinantį šaltį, krečia šiurpas drėbulys, bijau susirgti. Glaudžiamės prie vienas kito, apsidengdami apklotais nors kiek apsaugoti nuo sukulto vėjo. Pėstieji einakępurės atmetę, milines atsivėpatoję. Jie sunkiai velka per pečius permestus šautuvus, žemyn diržą traukiančius šovinykus, apytusčius duonmaišius ir kuprines.

Lenkiam kairėje pusėje plento esantį Toravos miestelį, pravažiuojam plačiai išsimečiusią Ludwigswalde, priartėjame prie Seligenfeldo bažnytkaimio. Virš jo pasirodo rusų lėktuvai, juos pasitinka priešlėktuvinių pabūklų ugnies užtvara. Rusų lėktuvai atakuoja bombomis Karaliaučiaus - Vėluvos geležinkelio liniją.

Oro temperatūra vėl nukrinta, dangus apsilvilko sniego pilnais debesimis, kyla vėjas ir pradeda pūstyti, pasidaro slidu, sunkiai juda mašinos prieš plento įkalnes. Mūsų traktorių traukia gerai, mes lyg kurapkos, apsisukę aplūstę stebime artėjančio Karaliaučiaus aplinką. Iki miesto ribų tik keli kilometrai. Pustymas didėja, vėjas darosi kaskart vis žvarbesnis.

Ivažiuojame į miesto gynybos zoną, laukuose matyti stipriais bunkeriais ir apkasais įtvirtintos linijos. Gilūs priešlėktuviniai grioviai, senieji miestą juosiančių fortų įtvirtinimai, užmaskuotų priešlėktuvinių ir lauko pabūklų baterijos.

Pustymas virsta tikra sniego audra, vėjas plėšė plėšia mus nuo atviros platformos ir turime gerai laikytis kad nenumestų. Plento matomumas pasidarė labai blogas. Senis sunkiai kovoja su į akis verčiamu sniegu. Palengva leidžiamės į Priegliaus upės žemumą, prie tilto stipri sargyba su tankais ir priešlėktuviniais pabūklais saugo ir tik 4 ps.

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTAS ŠAUKIA VISUOTINĄ NARIŲ SUSIRINKIMĄ

1982 m. RUGSĖJO mėn. 18 d. /ŠEŠTADIENĮ/, visuotinis metinis narių susirinkimas įvyks dail. A. ir A. Tamošaičių Sodyboje, R.R. 2, KINGSTON, Ont., K7L 5H6, tel.: /613/ 542-3411. Pradžia 12 val., vidudienį.

Reikiamam kvorumui laiku nesusirinkus, po valandos šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus teisėtas, nežiūrint susirinkusių skaičiaus. Jei negalėtumėte asmeniškai dalyvauti susirinkime, prašome įgaliooti Instituto narį, užpildant pridedamą oficialų įgaliojimą.

L.T.I. TARYBA:

/Nariai raginami užsimokėti nario mokestį už einamuosius 1982-ųjų metus. Pagal įstatus, nesumokėję, neturi susirinkime balsavimo teisės/.

• Dail. ANASTAZJOS TAMOŠAITIENĖS KILIMO NUOTRAUKA įdėta į F.P. Thompson OBE TAPESTRY, Mirror of History knygoje, kuri išspausdinta 1980 m. Didžiojoje Britanijoje, išleista New York'e.

Puikiai iliustruotoje knygoje, pereinant nuo pirmųjų audinių liekanų iki įvairių audimo technikų, siūlų dažymo įvairiuose žemynuose ir amžiuose.

Knygoje randamos iliustracijos kilimų austų audėjų ir žinomų menininkų Š. Amerikoje, JAV, Britanijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Šveicarijos, Austrijos, Italijos, Jugoslavijos, Norvegijos, Danijos, Švedijos, Suomijos, Lenkijos, Japonijos, Afrikos, Ispanijos, Portugalijos, Vengrijos, Vokietijos, P. Amerikos.

Viename knygos puslapyje yra didelė spalvota dail. Anastazijos Tamošaitienės sukurtos ir išaustos kilimo "Trilium Hills" nuotrauka. Ji yra viena iš trijų, atstovaujančių Kanados gobelenus, pažymint, kad dailininkė yra lietuvių kilmės.

Lietuvių Tautodailės Instituto 1981 m. visuotinis narių susirinkimas įvyko 1981 m. rugsėjo mėn. 19 d. dail. A. ir A. Tamošaičių sodyboje, Kingstone, Ont., Kanadoje. Dalyvavo 25 nariai asmeniškai ir patiekti 57 įgaliojimai. Iš JAV dalyvavo A. Veselkienė, Chicago skyr. pirmininkė, L. Milukienė, New Yorko skyr. pirm., G. Urbonienė, A. Rygelytė ir K. Pikūnaitė. Iš Bostono ir Philadelphia skyr. laukti nariai dėl paskutinio momentu susidėjusių aplinkybių ir susisiekti neįmanė, negalėjo dalyvauti.

Susirinkimui pirm. I. Milukienė, sekretoriavo B. Na-

rina pravažiuojančius. Netoli tilto juodojo sudaužytų namų griuvėsiai ir sulaužytų sunkvežimių griaučiai.

Ivažiuojame į klaidžias uostamiesčio gatves. Sukuriams lekiantis sniegas slepia nuo mūsų skaudžias bombardavimų pasekmes. Senis orientuojasi gerai, be jokių klaidžiojimų pasuka į Piliavos plentą. Mažai kliudę Karaliaučiu, paliekame jį siaučiančios audros sukuriuose, artėjančio fronto grėsmel.

Visai netikėtai, jau lenkiant paskutiniąsias miesto gatvė vietas užriedame ant pakelėje išrikiuotos, įsrutėje buvusių antrosios kuopos vyrų. Jų tarpe daug seniai bemaitytų veidų: Klemas, Juozas, Skrebutis, Cibas, Kaziukas ir kiti. Pro švilpantį vėją šaukiame Seniui, kad nors minutei sustotų, norime nors žodžiu kitu persimesti, kas žino, gal paskutinį kartą karo sukuryje susitinkama...

Senis mūsų prašymą išpildo, mes sustojame prieš išrikiuotą grupę. Bet kas tai - rikiuotėje esantieji žodžiais ir gestais mus perspėjo, kad mes nuo platformos nejudėtumėm ir prie jų neitumėm, jei nenorim papulti į jiems esamą padėtį. Pasirodo, juos visus bežygiuojančius pro Karaliaučiu lauko žandarmerija sulaukė ir nori grąžinti atgal prie miesto gynybos įtvirtinimo darbų. Trumpais rankų mostais atsisveikinam su pasiliekančiais, tikėdami, kur nors susitikti.

Riedame apytuščiu Piliavos plentu. Abipus plento seno pušyno tankmėje, miškų užuovėjoj atrodo lyg truputėlį šilčiau ir širdžiai jaučiau. Miškas primena amžiną Lietuvos gyvųjų tvirtovę. Diena slysta vakarop, vėjo gnamas sniegas dūksta medžių viršūnėmis, blaškosi ir gula po eglių šakoms, lenda į mūsų praviras akis. Gerai, kad turime apklotus, jais apsidengiam galvas, apsisukam šonus. Plente judėjimas mažas, lenkiam arkliais traukiamus vežimus ir lėčiau judančias mašinas, civilių žmonių mažai.

Temstant ivažiuojame į Aismarių pakrantėje esantį gražų Gros Heidekrug žvejų bažnytkaimį. Apsistojame, tikėdami kur nors susirasti nakvynę. Senis vokiškai gauna be jokio vargo ir su juo pasilieka - Edvardas, Liudas ir Vanas. Mes šeši bandome rasti kur nors kitur, einame ieškome, bet visur be laimės: visur pilna civilių pabėgėlių.

Žvejų trobelės nedidelės, vietos nedaug. Pilna pristatytų vežimų ir šeimais esančiose sodybose. Į jas net ir nebandome eiti, nes vistiek negausime. Prūsai kietos širdies žmonės, jie nenoriai priglaudžia užklydusį pakeleivį. Kas daryti? Kur gauti nors menką užuovėją? Gerai būtų kokia nors pašiūrė ar tvartas, ar kas panašaus nors keilioms valandoms pasislėpti nuo šėlstančios sniego audros.

Jokių užėjusių namų nesimato, ilga tiesi gatvė apstatyta vienodo stiliaus žvejų namukais. Jų visų durys uždarytos, užskleistos stipriais sklaidžiais nuo vėjo ir praeinančių žmonių. Iš kurenamų židinių kaminų rūksta dūmai, vidu-

gienė. Išsamesnius pranešimus padarė Tarybos pirm. A. Paškevičius, Valdybos pirm. I. Balsys ir išd. V. Matulaitis.

Taryba su auditoriumi perrinkta ta pati, išskyrus du narius, kurių vietas darinkta B. Batraks ir dr. A. Kazlauskienė.

Tylos minute prisimintos mirusios narės: S. Balsienė ir I. Jurkuvienė.

Veiklos aptarimo punktai išplaukė iš 20-ties ps. I.T.I. 1981 m. biuletenio, kuris buvo išsiuntinėjamas visiems nariams, ir kuris gana detalai apžvelgė Instituto visokeriopą veiklą nuo įsisteigimo 1977 m. iki 1980 m. pabaigos. Šis biuletenis leido visam institutui svarstyti įvairius naudotus ir galimus veiklos būdus iš jų efektingumo ir pritaikymo galimybių taško skirtingose vietovėse. Paliesta dail. A. ir A. Tamošaičių paruoštos knygos "Lithuanian National Costume" platinimas, parodos, paskaitos, straipsniai spaudoje, pasirodymai televizijoje, ryšiai su valdžios įstaigomis ir t.t. Skyriai ir pavieniai nariai prašyti pranešti apie savo veiklą Valdybai, tikslu: laiku patekti į biuletenius.

Po įdomių diskusijų apie istorinį liaudies meną, kasdienį ir dabartinį meną, išėjinius ir darbo drabužius, autentiškumą ir stiliaus išlaikymą, susirinkimas buvo supažindintas su gerokai pažengusiais naujais projektais: dail. A. Tamošaičio nauja knyga: "Lietuviški Margučiai"; maždaug valandos ilgio LTI filmu "Lietuviški Audiniai", kuriame baigiamas įkalbėjimas ir muzikinis fonas ir LTI tautodailės konkursas lituanistinėse mokyklose.

Planavimo stadijoje yra filmutė iš medžiagos, likusios nuo filmo "Spirits of an Amber Past". Pastarasis filmas turi gana didelį pasisekimą. Kanados įstaigos turi kelias to filmo kopijas ir jis neseniai buvo rodytas televizijoje Anglijoje.

Instituto Centras savo žinioje ateityje turės kelias kopijas visų lietuvišką tautodailę liečiančių filmų ir skaidrių, iš kurio skyriai galės skolintis savo vietos veiklai, o lietuvių bendruomenė savo programų papildymui. Vieną kopiją numatoma nuolat laikyti JAV-se.

Dail. A. Tamošaitis labai sudomino visus savo naujais darbais: kiekvieną ypatingą tautodailės sritį vaizduojant specialia piešinių-iliustracijų serija. Jas filmuos ant "video tape" Lituanistinis Institutas Chicagoje. Ateityje šis dail. A. Tamošaičio darbas gal galėtų būti leidžiamas į platųjį pasaulį kelių "portfolio" forma su atitinkama informacija keliomis kalbomis.

Svarstant finansinės paramos galimybę iš Centro skyriams bei stipendijoms meną studijuojantiems, prieita išvada, kad pagrindinis Centro uždavinys yra telkimas lėšų spaudos darbui, t.y. išleidi mui atitinkamų veikalų iš įvairių lietuvių tautodailės sričių - pirmoje eilėje anglų kalba, nes tokios labiausiai trūksta platesniam paskleidimui. Toliau seka filmai, skaidrės ir pan. mokymo, studijų ir informavimo medžiaga. Finansinė parama įmanoma tik silpnaisiais skyriais jų veiklos pradžiai. Į tai atsižvelgiant, Philadelphia skyriui skirta \$100.00 parama.

Šis, labai našiai ir darniai praėjęs susirinkimas, truko virš keturių valandų.

Naujai išrinktoji Taryba perrinko buvusią Valdybą naująja. Panašiai pasielgta su Tarybos egzekutyvu.

je šilta ir ramu, o mes be mažiausios užuovėjos. Grįžtame atgal prie Senio paliktos priekabos, vis kaip nors pasidarysime šunies būdą praleisime naktį.

Einame pykdamai ant beširdžių prūsų, jų adresu siųsdami žemaitiškas rupūžes ir perkūnus. Priešais mus, per sniegą klampodamos išnyra dvi moteriškos. Mes jas praleidžiame pro sniegu užverstą taką. Jos, išgirdusios mūsų kalbą sustoja ir, didžiam mūsų nustebimui į mus prabyla lietuviškai.

Ar tai jūs būsite broliai lietuviai, ar ieškote kur pernakvoti? Jei nieko prieš, galite eiti pas mus, gal kaip nors susitarpinsime! - sako jos. Mes nustembame išgirdę gimtąjį žodį, lietuvišką nuoširdų žodį. Ir pasukame visi prie šeimais esančio namuko.

Virtuvės prieangyje, išsigandusiom akim mus pasitinka du mėlynakiai vaikučiai, berniukas ir mergaitė. Jie išplėstom akim žiūri į mus ir klausia motinų, kas mes tokie. Motinų nuraminti pasidaro drąsesni ir iš jų veidų išnyksta pirmykštis išgąstis.

Butukas nedidelis, šiltas, švarus ir jaukus, nes iš besikūrenančios krosnelės dvelkia maloni šiluma. Sienos nukabinotos šeimoms ir artimųjų nuotraukomis, kuklūs baldai -- spinta, kedės, baltai apdengtas stalas, prie užuodom užleisto lango plačiai išsikėrojusi gelė, miegamame dvi minkštai paklotos lovos, žemai nuleistas šviesos gaubtas.

Pirmą kartą po daugelio dienų šiame krašte, peržengtas privataus namo slenkstis. Jis primena mūsų pačių buvusias pastoges. Žinodami kuklias civilių gyventojų maisto atsargas, bendrai sudėdam po dalį turimo maisto ir šeiminkinių prašom iš jo paruošti visiems bendrą vakarienę. Jos tai mielai padaro ir mes po pusvalandžio sėdame visi seniai balta drobule dengto stalo.

Vaiduoklius apdovanojam dar turimais sausainiais, mėlynų akučių, gal jau devynių pavasarių mergaitė drąsi ir kalbi, atneša albumą ir rodo mums jame sudėtą nuotrauką, - rodo savo tėvelį kareivio uniformoje ir klausinėja mūsų, ar mes kur nors nesutikome, nematėme. Jinai jo labai pasiilgusi ir laukianti sugrįžtant. Berniukas porą metų jaunesnis, nedrąsus ir nekalbus, nuolat slepiasi už motinos nugaros ir atrodo nelabai patenkintas šiuo netikėtu mūsų vizitu. Abi šeiminkinės šnekios ir malonios, kalbamės lietuviškai, tik tai su vaikučiais vokiškai, jie lietuviškai, tik tai vieną kitą žodį tesupranta.

Jos su įdomumu klausosi mūsų pasakojimų apie paskutines mūsų tėvynės laisvės dienas, apie raudonųjų ordų antplūdį, apie kovojančius brolius ginant savo tėvynės laisvę, apie artėjančio fronto žiaurumus ir juodą nežinią.

Jos su neslepia baimė akyse, klausosi mūsų pasakojimų apie artėjančias baisybes, ir su giliu ilgisiu prisimena seniai palikto gimtojo krašto laukus.

/b.d./

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIOJE/

RUOŠKIS KANADOS LIETUVIŲ DIENOMS MONTREAL'YJE
SPALIO MĖN. 9-10-11 d.d.

OPTIMISTINĖS IR PESIMISTINĖS VIZIJOS

J. V.

Kuris iš mūsų negalvoja - šiandieną tą fanatišką neapy-
me apie nepriklausomos Lie-
tuvos atstatymą. Per daug
li metų tautiniuose minėji-
muose viebalsiai primamos
rezoliucijos, kurios siunčia-
mos kraštų vyriausybėms atsto-
vams. Mūsų išeivijos vyriaus-
ios organizacijos --VLIK-
as, ALTA ir Bendruomenė vi-
si siekia Lietuvai laisvės.
Niekas negali tvirtinti, kad
mūsų tiesutartiniai norai bei
veiksmai tėra vien lyg koks
muilo burbulas. Juk ir vyriau-
sybės, ypač dabartinė JAV
Vyriausybė su jos konservat-
yviu prezidentu Reagan'u pa-
brėžtinai reklamuoja Lietu-
vos okupacijos neteisėtumą.
Būtų tikras stebuklas, jei
štai Lietuva jau išlaisvinama.

Kaip mes kiekvienas i tokią
neįtikėtinai džiugią žinią rea-
guotume? Ar mes visi, ypač
senieji, pardavę savo puoš-
nias rezidencijas, skubėtu-
mėm grįžti apsigyventi taip
nostalgiškai pasilgton švy-
nėn? Gal ir atsirastų vienas
kitas procentas tokių, kurie
norėtų paguldyti savo senus
kaulus protėvių žemėje, bet
kiekvienas pasiryžėlis dar
bent dešimtį sykių pergaltu-
tų prieš nusprendamas atsi-
sakyti visų čia turimų senat-
vėje patogumų. Dar blogiau
būtų jaunimui, ypač aukštus
mokslus čia išėjusiems. Ko-
kias gyvenimo bei darbo po-
zicijas jie galėtų tikėtis ras-
ti komunistų per daugelį me-
tų išvargintoje Lietuvoje? Ar
jūk ten mokslus išėjusių žmo-
nių irgi nestoka. Be to, nie-
kuomet nebuvo nei bus gali-
ma lyginti Lietuvos gyvenimo
standartą su šių kraštų gyve-
nimu. Žinoma, susirastų pa-
vienės šeimos, kurios nebūtų
žemesnių gyvenimo perspek-
tyvų ir persikeltų gyventi Lie-
tuvon. Bet tai būtų tik nedau-
gelis jaunų šeimų, intelektual-
ų, čia baigusių mokslus.

Ar daug optimistinių vilčių
teikia nūdieninė pasaulinė si-
tuacija? Tiesiog ima siaubas,
pradėjus analizuoti pasauli-
nes problemas. Irako arabai
ir iranėčiai yra musulmonai,
kurie nesutaria savitarpį, nes
vienai yra šaitai, kiti sumitai
musulmonai. Nelyginant kaip
krikščionys -- katalikai ir
evangelikai. Juk buvo vidur-
amžių laikais didžiausios tar-
pusavio skerdynės -- karai
tarp tų skirtingų krikščionių.

Ko sulaukė tie 10 milijonų
lenkų "Solidarumo" narių, ku-
met jų vadai buvo areštuoti ir
teismo laikomi nuo gruodžio
13 d. 1981 m., gen. Jeruzels-
kiui paskelbus karo stovį Len-
kijoje? Ar daug ką padėjo len-
kams JAV su savo švelniomis
sankcijomis? Ar tai pateisi-
nimas, kad JAV parduoda grū-
dus už kietą valiutą, tuo lyg
sumažindama Sovietams gali-

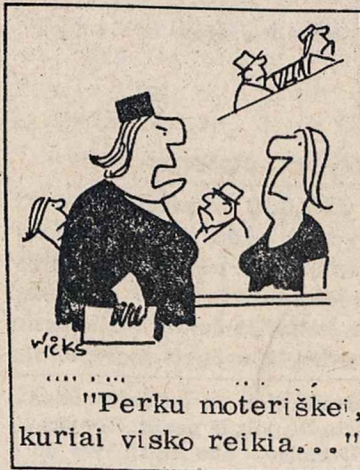
PRAŠOME REGISTRUOTI VAIKUS I LIETUVIŠKĄ MO-
KYKLĄ JAU DABAR! Kreipkitės i Mokyklos Vedėją,
Moniką Jonynienę, Tel.: 489-2106. SUTEIKITE SAVO
VAIKAMS PROGĄ GERAI PRALEISTI ŠEŠTADIENIO
PRIEŠPIETI, SUŠIDRAUGAUTI SU LIETUVIAIS, PA-
GERINTI LIETUVIŲ KALBĄ.

Montrealio Lituanistinė Mokykla

KREIVI VEIDRODŽIAI

Vytautas Eidukaitis

"Perku moteriškę,
kuriai visko reikia..."

S Ū V Y K L O J E
Prieš veidrodį mane pasukiojęs,
Meistras džiaugiasi:
- Kaip nulieta!
- Bet, man regis, kad rankovės
Trumpokos... ir ne vietoj...
Meistras nustebo ir spokso:
- Sakote, kad trumpokos...
Na ir kas?
Patrumpinsi mrankas...

GAILA

Gydytojas kalba su pacientu:

- Ar rūkote?

- Ne.

- Gaila. Metęs rūkyti iš karto būtumėte geriau pasijutęs.

mybę didinti karinį potenciją - laisvame pasaulyje. Kokios
lų, nes tos valiutos jiems pri-
trūksią. Kodėl Europos val-
tybės kredituoja Sov. Sąjui -
desnė Lenkija bežiūrint buvo
gą, ypač tiesiant dujų taką iš
tybės prislėgta, kai "Solidarumo"
tolimos Sibiro šiaurės i Euro-
pą? Visą tai nesužvelgia opti-
mistinių minčių apie Sovietų
pavergtų tautų išlaisvinimo
galimybes.

Tuo tarpu ir toliau milži-
niškos dvi valstybės -- kom.
Kinija ir ypač Sov. S-ga, ne-
stodamos plečia savo įtaką
sijos tautoms.

ŠOKANTIEJI GRAUČIAI TEATRE

(Nakties baisybės Kaune)

Arėjas Vitkauskas

/pabaiga/

Tuojaun pastebėjau vieną suolelį prie kuklaus neap-
tverto kapo. Ten sėdėjo juodai apsisiautusi moteris. Nu-
jaučiau, kad tai nėra nė viena iš man žinomų artistų, ir
aš tuo įsitikinau, kai ji staiga suklydė šurpiu balsu ir
pradėjo raudoti, kūkčiodama ir linguodama. Verksmas,
kaip upeliukas krisdamas nuo kalno, susidauždamas i ak-
menis, uruliavo plėšydamas man vienintėliam žiūrovui,
širdį. Nė vieo aiškūs žodžio neišgirdau, bet visas sėdin-
čiosios paslaptingo pavidalo elgesys taip veikė mane, kad
aš jaučiau visus jo sunkius pergyvenimus, būdamas par-
terijoje. Taip verkė naktį prie kapo moteris, žiauriai ver-
kė. - O gal aš ne parterij! - kilo man šurpi mintis, bet
aš jos negalėjau patikrinti - taip buvau sudomintas mo-
terim neva scenoje, kad visa savo esybę sekiau ją ir
akimirksniui negalėjau žvilgtelėti i šalį...

- Ne, ne, ne... - staiga suklydė moteris ir aš pajui-
tau, kaip man viršugalvis pradėjo šalti. - Ne, ne, ne!
Aš nenoriu gyventi, nenoriu gyventi, nenoriu gyventi!...

Čia man atėjo galvon mintis apie aktorę Vosyliūtę.
Ne, ir ji taip siaubingai moteriškos istorijos nesuvaldin-
tų! Čia kur kas daugiau tikrumo... Čia - tikrumas!...

r aš tikrai pamečiau minčių ryšį. Man pasirodė, kad
aš tikrai sėdžiu ne teatro parterijoje, bet matau gyvą vaiz-
dą. Lietuvos Teatras pastatytas ant buvusių kapinių vie-
tos, r aš dabar štai matau vieną tos vietos praeties gy-
vą vaizdą...

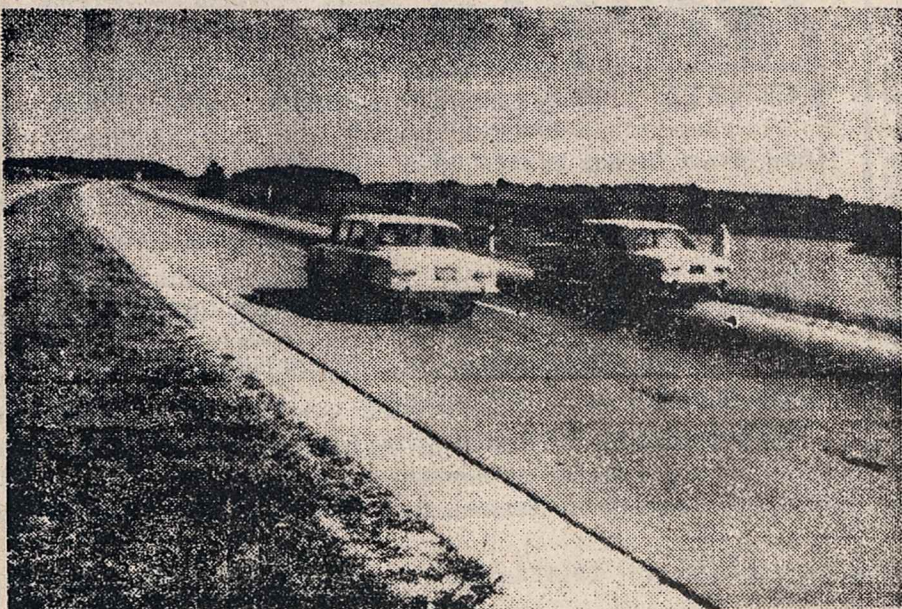
Ne, ne, ne... - buvo paskutinis laukinis moters sukly-
kimas, ir jos pakeltoje rankoje kažkas suspindėjo ir nu-
ėjo po kaku...
- Skustuvas!... - supratau ir staiga užsimerkiau...

š scenosėjo į mane baisyus gargaliavimas, aš išvaiz-
davau nuvirtusį nuo suolo juodą moters pavidalą su per-
pjauta gerkle, aš pats norėjau pradėti šaukti:
- Sarge!... Atidary- ykite!...

Bet, kai pramerčiau akis, nieko nebebuvo. Buvo tam-
su ir tylu. Aš prasikrapščiau akis. Dabar jau tikrai pa-
maniau, kad laikas eiti namo nors gal dar ir naktis. Pa-
žiūrėjau i laikrodėlį. Nors neužsuktas pagal papratimą,
vakare, jis savo žėruojančiomis skaitlinėmis rodė: pen-
kios, ir dvidešimt minučių.

Keista, - bet aš negalėjau taip ilgai matyti tos mo-
ters vaizdo. Juk pradėjau jį matyti kokią pirmą valandą
naktį, ir verksmas buvo toks trumpas... Aš pradėjau a-
bejoti, ar tik aš nemiegojau, bet perėjimas iš užsimerki-
mo i dabartinę būklę, kai galėjau ramiai vėl galvoti, buvo
toks paprastas, kad atrodė jog tame tarpe negalėjo būti
miego. O gal aš buvau užmigęs ir sapnavau? Gal "Žizel!"
baleto vaizdai, atsiminimas apie baleto mokinės pasako-
jimą ir kitos smulkmenos galvoje sudarė man toki sapną?
Ne, ne - kaipgi aš begalėčiau atsiminti miegojęs?... Tie-
sa, aš jaučiausi nuvargęs, bet ar tai buvo tikrai nuo ne-
patogumo miegoti sėdint, o gal aš jaučiausi nukamuotas
matyto siaubingo vaizdo?...

Kai šiaip taip išsisukau iš nereikalingų akių rytą ir
ėjau iš teatro lauk, aš nutariau, jog tikrai mažiau vaizdą
iš tų laikų, kai toje vietoje, kame dabar teatras, buvo ka-
pinės...

GREITKELIS VILNIUS - KAUNAS

SIAUČIA BRAKONIERIAI

Du Biržų apskr. gyventojai buvo pagauti už neteisėtą
medžioklę. S. Toliūnas ir A.
Karavaičikas nušovė briedį,
io stirnų ir 4 kiškius. Jiems
buvo paskirta 1720 rublių
ieškinio.

Nenusiiminė narsuoliai ir
įsitaisė prie tvartų, kur vo-
gė kiaules, veršius, paukš-
čius, padedami A. Auželio.
Užsidirbo - S. Toliūnas 5
m. griežto režimo darbo
stovyklos, kiti po 4 ir 3 m.
bendro režimo darbo sto-
vyklos.

Niekada neteko girdėti, gy-
venant nepriklausomoje Lie-
tuvėje apie didelį skaičių va-
gysčių. Žmogžudystė buvo
beveik legenda - tiek mažai
jų įvykdavo.

Kad vagia žmonės, tiesiog
masiniai, - parodo, kad val-
dymosi sistema netikusi. Jei
valdžia nesilaiko moralės ir
apvagia ne vien žmones bet ir
išties tautas, tai kodėl ne-
vogti iš valdžios? Tuo labiau,
ikad visko trūksta.

DRUSKININKUOSE

NAUJA SANATORJA

Originalus pastatas iškilo
Druskininkų kurorte. Tai sa-
natorija, pavadinta tinka-
mu "Pušyno" vardu, supro-
jektuoti architektų A. ir R.
Šilinskių. Sioje sanatorijoje
gali tilpti virš 400 pacientų.

BALDY DIRBTUVĖ

GARLIAVOJE

Garliavoje pastatyta didė-
lė baldų parduotuvė. Joje
demonstruojami parduodami
baldai ir kilimai.

Parduotuvės plotas - 1700
kvadr. metrų.

NAUJAS SAJOS VEIKALAS

PANEVŽIO TEATRE

Panevėžio Dramos Teat-
ras šiomet vaidina naują
Kazio Sajos tragikomediją
"Surudijęs Vanduo". Veika-
kale sprendžiamos šeimos
problemos.

Panevėžio Dramos Teatro
vyr. režisorius yra dabar
Donatas Banionis.

PASKAITYK SAVO VAIKAMS LIETUVIŲ PASAKŲ!

GARSĖJA PASVALIO

SŪRIŲ GAMYKLA

Pasvalyje veikia viena iš
didžiausių sūrių gamyklų
Pabaltijje.

Pasižymėjo ne tik sūrių
geru skoniu, bet ir atliekamo
darbo kokybe.

Pasvalio sūrių gamykloje:
vyr. meistras D. Merkys ir
Z. Brazauskienė tobulinasi
sūrių gamyboje.

LIETUVIŠKAS MIDUS

STAKLIŠKĖSE

Senajame Dzūkijos mies-
telyje Stakliškėse gamina-
mas lietuviškasis midus, at-
gaivintas ir jo gamybos se-
noviškasis būdas. Jo gamybą
atkūrė maisto produktų
technologas inž. A. Sinkevi-
čius.

Vaistažolių punktuose
gauna įvairių žolelių.

Midus, pagal skirtingą su-
dėtį pavadintas įvairiais
vardais: "Dainava", "Bočiai",
"Trakai", "Stakliškės".

Midus fermentuojamas natū-
raliai. Pridedama apynių,
kadugių, uogų, ažuolo giliųjų
kt.

Stakliškių midus gavo pa-
gyrimų iš įvairių kraštų, tar-
pe jų ir iš Japonijos, Pran-
cūzijos, Anglijos, Jugoslavi-
jos ir kt.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK I LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

TONY
PHOTO
STUDIO

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

525-8971

C F M B

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11.30 IKI 12 VAL. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

13¼% už 90 dienų term. ind.
13% už 6 mėn. term. ind.
13% už 1 metų term. ind.
13% už 3 metų term. ind.
13¼% už pensijų planą
14% už namų planą
12% už specialias taup. sask.
11% už taupymo sask.
6% už čekių sask.

IMA:

už asm. paskolas nuo 19%,
už mortgičius nuo 17¼%

AKTYVAI virš 30 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723
ir 532-1149

Toronto, Ontario
M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10 - 3
Antradieniais	10 - 3
Trečiadieniais uždaryta	
Ketvirtadieniais	10 - 8
Penktadieniais	10 - 8
Šeštadieniais	9 - 1
Sekmadieniais	9.30 - 1

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius	14 %
180-185 d. termin. ind.	14½ %
termin. indėlius 1 metų	15 %
termin. indėlius 3 metų	13 %
pensijų s-tą	14 %
spec. taup. s-tą	13 %
taupomąją s-tą	11 %
depozity-čekių s-tą	6 %

DUODA PASKOLAS:

asmeninės nuo	19 %
mortgičius nuo	18 1/4 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

PAGERBTI MIRUSIEJI KANADOS LIETUVIŲ FONDE

A. a. Kvedarui Adolfui mirus, artimieji draugai savo aukas skyrė Kanados Lietuvių Fondui. Prisidėjo: po \$20. — Juozas Bersėnas, A. Mučiulis ir Karauskas; po \$10. — V. Bar tininkas, P. Gulbinskas, J. Preikšaitis, Aleksas Žuylis, J. Arlauskas, J. Žiurinskas; po \$5. — J. Jonušas, A. Kuzmarskis, Br. Mackevičius, B. Narkevičius, A. Paleckis, J. Vaitkus.

K. L. Fondas užjaučia artimuosius ir dėkoja visiems aukojusiems. K. L. F.

LIETUVIŲ NAMŲ VYRŲ

rengta gegužinė pavyko gerai ir rengėjai dėkingi visiems parėmusiems ir atsilankiusiems.

AUTO NELAIMĖ

Žuvo auto nelaimėje, ap-
lanke tėvus ir uošvius, Danutė Simanavičiūtė su savo vyru Edvardu Ostafin.

Nelaimė įvyko išvykus ap-
lankyti kitų giminių Pensilvanijoje.

Palaidoti lietuvių kapinėse Mississauga.

Danutė Ostafin yra Jono Roberto ir Valentinos Simanavičių duktė.

GUELPH

PAGERBTI MIRUSIEJI KANADOS LIETUVIŲ FONDE

Iškeliauvus nebegrižtamai a. a. vet. dr. Broniui Znoti-
nui, artimieji draugai, giminės ir pažįstami įrašė Jo at-
minimą Kanados Lietuvių Fonde. Aukojo: po \$40. — D. Zu-
lonienė; po \$25. — K. E. Norkai; po \$20. — dr. A. Razma, J. E.
Steibliai, A. Verbickas; po \$15. — K. Meškauskas, A. S. Sak-
kai; po \$10. — A. K. Aperavičiai, J. Krikštolaitis, Vl. Barti-
ninkas, J. Laugailienė, Al. Mitkevičius, J. B. Tamoliūnai; ir
\$7.50 K. Lukošius.

K. L. Fondas nuoširdžiai užjaučia šeimą ir linki stipry-
bės liūdesio valandose.

Nuoširdi padėka visiems aukojusiems. K. L. F.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK I LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir
Mimico Ave. kampas) TORONTO, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

Anicetas Lukošius šeimos tarpe: duktė Jūratė, žmona
Aldona Lukošienė, Anicetas Lukošius ir sūnus Edvardas

ANICETUI LUKOŠIUI IŠEJUS...

Sudie, sudie gimti laukai,
Sudie Tėvyne mylima, —
Kartoj aidas ir laukai, —
Neužmirsiu Jūsų niekada...

Taip rašė Anicetas LUKOŠIUS Oshawos Klubo laikraštelyje "Žuvėdra" 1966 m.

Anicetas, kaip tikras žemaitis /Ariogališkis/ — ramaus ir šalto būdo, bet nežemaitiško ūgio, Lietuvoje buvo parinktas tarnauti karo policijoje ir vėliau saugojo Lietuvos Respublikos Prezidento būstinę — Prezidentūrą.

Rusams okupavus Lietuvą, jis pateko į raudonųjų būdėlių rankas. Dubysos pakrantės prigludė Aniceto vyresnįjį brolį Klemensą, kritusį nuo tų pačių būdėlių kul-
kų. Tolimuose Rusijos plotuose be žinios, be kunigo maldos ir be kapo, žuvo ir jo jaunesnysis brolis Valerijus. Anicetui pasisekė išvengti savo brolių likimo, tačiau raudonąją būdėlį pakeitė rudasis. Tik per va-
gono langą atsiveikino Ani-
cetas su savo numylėta Tėvyne ir namais.

Anicetas niekada neužmir-
šo lietuvių esančių. Žmonos Al-
donos padedamas užaugino
sūnų Edvardą ir dukrą Jūratę
lietuviškoje dvasioje, ku-
rie irgi paliko savo įnašą
lietuviško jaunimo tarpe. Peln-
damas duoną Massey-
Harris — Ferguson imonėje,
jis visada rado laiko prisi-
dėti prie lietuviškos veiklos.
Gyvendamas Toronte ir pa-
stebėjęs, kad Oshawos ir
Whitby apylinkės lietuviai
nėra susiorganizavę, jis
1965 m. ėmėsi iniciatyvos
suburti juos į lietuvišką-
jį vienetą. Jo pastangomis
įsisteigė Oshawos Žūklauto-
jų — Medžiotojų Klubas "Ešer-
rys" ir jo iniciatyva pradė-
tas leisti neperiodinis laik-
raštėlis "Žuvėdra".

Toronte Anicetas buvo
labiausiai suartėjęs su Lie-
tuvių Namais. Jo sekmdie-
ninė programa "Popietė Lie-
tuvių Namuose" buvo patie-
kiama "Nepriklausomoje
Lietuvoje", tačiau jis buvo
dažnas svečias ir šokiadien-
iais — darbo dienomis LN
skaitykloje. Anot Aniceto —
"patikrinti ar vedėjas atlie-
ka savo darbą, ar yra švara
ir tvarka Lietuvių Namuose".
Lietuvių Namų veikloje
jo labiausiai pasigė LN
Vyrų Būrelis. Jis buvo la-
bai darbštus to Būrelio val-
dybos narys. Jei kas nema-
tė Aniceto dirbant, tai tik dėl
to, kad jo darbas buvo atlik-
tas prieš kitiems jį prade-
dant.

Gegužinėn visi sekdamojo
kelrodžiais, rinkdavosi lie-
tuviška vėliava papuošton
aikštėn, lygiai kaip ir jo
paskutinėje šios žemės dar-
bovietėje — Lietuvių Namų
Vasaros Poilsio stovykloje.
Kaip stovyklos viršininkas,
sekmadienį, rugpjūčio 1 d.,
priėmęs virš 400 stovyklau-
tojų ir svečių, po pamaldų,

paskaitų, koncerto ir visų
rūpesčių, apsisvalęs stovyk-
lą, raštinę ir savo kambarėlį,
pirmadienio darbus paliko
tėsti kitiems Vyrų Būrelio
nariams, o pats iškeliaavo į
amžinybę.

Atsisveikino su juo lietu-
viškoji visuomenė, giminės,
draugai ir artimieji koply-
čioje ir bažnyčioje. Anapilio
kapinėse skaitlingam būriui
sugiedojus Lietuvos Himną,
paskutinį kartą atsiveiki-
nome su Anicetu, tartum ai-
dą nešdami paskutinius
Himno žodžius: "...Vardan-
tos Lietuvos, Vienybė te-
žydi", — dėl kurios taip sie-
lojosi ir dirbo velionis Ani-
cetas.

A. Vaičiūnas,
Toronto Lietuvių Namų
Vedėjas

SPAUDOS AŽUOLUI PALŪŽUS

Pirmojo poatostoginio
"NL" numerio pirmajame
puslapyje mano akys užkliu-
vo už besisąsąnčio vyrš-
kio nuotraukos — Tai Anice-
tukas. Tačiau žiūriu arčiau
ir skaitau — "Netekome Ani-
ceto LUKOŠIAUS"...

— Dievuli mano, — krito vėl
kitas mūsų spaudos ažuolas,
— atsidusau ir liūdesio banga
užliejo mane... Ir taip pa-
čioje darbymetėje, vasaros
viduryje.

Spaudos barai tokie di-
džiuliai, o darbininkų vis
nuolat mažėja. Apleido mus
štai dar vienas darbininkas,
taip reikalingas ir nepakei-
čiamas. Ir liks didžiulė tuš-
tuma ten, kur šis išėmė
lietuvių Kanadoje spaudos
ažuolas stovėjo. O stovė-
jo jis aukštai ir plačiai iš-
sikerojęs. Dabar ten tylu ir
nyku, ten, kur tas lietuvis —
kas ažuolas kerojo, perkei-
tas iš žemaitijos laukų...

Nepažinojau Aniceto as-
meniškai. Nebuvo man tos
laimės su juo arčiau pabend-
rauti. Pirmą ir paskutinį
kartą man teko jį sutikti
ir pažinti Toronto Vyrų Cho-
ro "Aro" koncerto čia,
Montrealyje proga, prieš
ketvertą metų. Ir tai tik dėka
Prano Paukštaičio mes bu-
vome prideramai vienas ki-
tam pristatyti. Pirmasis ma-
no išpūdis buvo — tai kilnaus
žemaitijos sūnaus. Niekuo —
met neužmiršiu jo vėliau
mano adresu parašytą žo-
džių: "Žinau ir iš jo akių iš-
skaičiau, kad jis dar daug
mūsų spaudoj parašys"...
Tai vieno kilnaus spaudos
darbuotojo komplimentas ki-
tam, kad ir menkai teuzpel-
nytas.

Iš tikrųjų — tai Tu, Anicetai,
buvai tas didysis rašytojas!
Tavo rankos vedama plunks-
na rašė nuostabiai ir įdo-
miai... Atydžiai sekiau ir
skačiau kiekvieną jo savai-
tinę korespondenciją iš To-
ronto šiame "NL" laikraštyje.
Ypač man atmintyje už-
kliuvo jo vienas vedamasis,
pavadintas "Laiko Srovės
Nešami". Tai buvo prieš po-

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilų
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

1982 metais numatytos

EKSKURSIJOS

VILNIUS IR KITI EUROPOS MIESTAI

GEGUŽĖS	26	RUGPJŪČIO	11
BIRŽELIO	16	RUGSĖJO	1
LIEPOS	8	RUGSĖJO	29
LIEPOS	22		

Galima važiuoti vienai arba dviem savaitėm grupėje,
arba pavieniui.

Smulkesnių žinių teirautis žemiau nurodytu adresu
ir telefonu.

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

Simon's Travel

KVIEČIAME KELIAUTI

KARTU 1982

10 DIENŲ LIETUVOJE

GEGUŽĖS 10 — GEGUŽĖS 24

13 DIENŲ SU GIMINĖM!

GEGUŽĖS 20 — BIRŽELIO 3	LIEPOS 15 — 29
GEGUŽĖS 27 — BIRŽELIO 10	RUGPJŪČIO 12 — 26
LIEPOS 8 — 22	RUGSĖJO 2 — 16

VILNIUS — LENINGRADAS BIRŽELIO 17 — LIEPOS 1

SAVAITEI I LIETUVĄ

RUGSĖJO 9 — 16 RUGSĖJO 30 — SPALIO 7

Visas grupes lydi savininkai arba patyrę palydovai.
Sutvarkome išskirtimus vizitui Lietuvoje ir iš Lietuvos.
Nupirkame Lietuvoje giminės kooperatinius butus, automo-
bilus bei kitus pagraidaujamus daiktus.
Sąžiningai tarpininkaujame tvarkant palikimus giminėms Lietuvoje

SMULKESNIŲ ŽINIŲ TEIRAUTIS:

TORONTO TEL: (416) 537-3060 arba 532-8772

MONTREAL: (514) 669-8834 — L. Stankevičius

CHICAGO: (312) 496-8406 — V. Ramonis

LOS ANGELES — (213) 660-6600 — J. Petronis

— (213) 664-0791 — namų;

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1X2 Canada

TELEX: 06-986766 5TOR

ŠIUO ADRESU SĄŽININGAI PATARNAUJAMA JAU 22 METAI

Kelionių biuro savininkai — AUDRONĖ ir VYTAS SIMINKEVIČIAI

(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

ra metų. Tos gilios mintys Aniceto Lukošiaus...
ilgai neišdils iš mano at-
minties.

Kas perims dabar tą esta-
fetę iš šio staigos mirties
palaužto spaudos darbuotojo
rankų?... Kas sugebės da-
bar jį pakeisti?... Eilę me-
tų jis taip puikiai tęsė dar
Sigito Pranckūno pradėtąją
tradiciją šiame laikraštyje
iš Toronto kasdienybės
/"Pasikalbėję mas traukiny-
je"/.

Taip virsta mūsų spaudos
ažuolai vienas po kito, ro-
dos, taip anksti, dar pačiam
amžiaus našume. Pirmiau —
sia — lietuviškosios spaudos
patriarchas išėmė — Di-
dysis Ažuolas — Jonas Karde-
lis, sekamas Petrėno — Ta-
rūlio, R. Maziliausko, S.
Pranckūno ir dabar štai —

Kiekvieną kartą mes pasi-
juntame vis labiau vienišes-
ni, vis labiau neturtingesni,
jiems negrižtamai iškelia-
vus...

Jau toks, turbūt, duotas
likimas aprašyti, apraudoti
ir apgiedoti laidojamus mū-
sų spaudos ir visuomenės
veikėjus. Gūdus ir drebinan-
tys "Libera" akordai
nuolat nuaidi mūsų šventovių
skliautais...

Tos liūdnos laidotuvių
automobilių eisenos vis daž-
niau palydi ką nors į Mont-
realio kapų aukštumas ar į
Toronto lietuvių tautinės ka-
pinės...

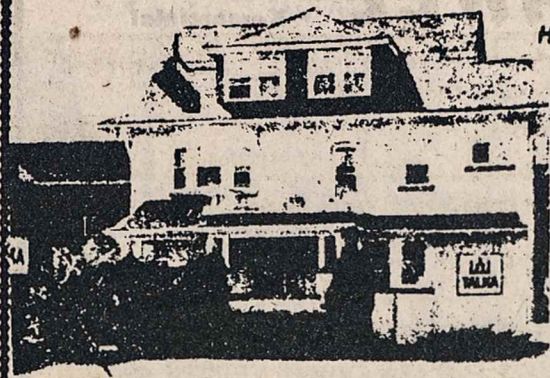
O kas apraudos ir apgie-
dos jau mums iškeliauvus?...
D. N. Baltruokis,
Montreal, Que.

NĖPRIKLAUSOMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS
TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto pask.	18%
santapus	12%	asmeninės paskolas	20%
term. depoz. 1 m.	14 1/4%		
term. depoz. 3 m.	13%		
reg. pensijų fondo	14%		
90 dienų depozitus	14 1/4%		

Nė mokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamos pilnas čekių patarnavimas.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais—ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val. šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Lietuvų—rugpjūtio mėn. šeštadieniais uždaryta.

ottawa

"MARIŲ LAIMES" KELIONE JAUNIMUI OTTAWOJE

JAUNIME, nelaukite rytojaus, nusipirkite bilietus šiandien "Marių Laimės", kuri įvyks rugsėjo 18 d., OTTAWOJE.

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga, Ottawos Skyrius, kviečia Jus dalyvauti šioje laivo kelionėje, kuri ruošia ma sutelkti lėšų V-jam PA SAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI.

SUVAŽIUOS jaunimo iš Toronto, Hamiltono, Montrealio, Londono ir net iš JAV bių paplaukioti su "Marių Laimės". Primama ribotas skaičius, tačiau būtina įsigyti bilietus iki RUGSĖJO 10 d. BILIAI parduodami Toronto pas Žibą ŠILININKAI-TE ir Ottawoje pas Rūtą ŠULYTE.

LAIVAS išplauks punktuotai 8 val. v. iš Ottawa River pakrantės prie CHATEAU LAURIER viešbučio ir sugrįš maždaug 11 val. v. Būtinai pradėti rinktis išplaukimui ne vėliau 7:30 v. Laivo kapitonas pavėlavusių ne lauks!

LINKSMAVAKARIS prasi-dės beplaukiant upe. Šoksime, trypsime šį subatos vakarėlį, ir lietuviškos dainos skambės pakrantėn.

Veiks baras ir bus užkandžių.

Iš anksto paruoškite "laivo juokus", nes bus skiriama premija tam, kuris pasakys geriausią "laivinį" juoką /"boat joke"/.

TINKLĖNIO RUNGTYNĖS

Iaukiame, kad užsiregistruotų tinklinio komandos iš kitų miestų. Varžybos įvyks ŠEŠTADIENĮ, RUGSĖJO 18 d. nuo 1 val. p.p.—5 v.p.p., Lisgar Collegiate Institute, 29 Lisgar Sr. Gimnazija miesto centre, 10 min. pėsčiomis nuo National Arts Centre.

Žemėlapiai bus paruošti ir išdalinami.

Lai mėtų joms premijos bus įteikiamos "Marių Laimėje". Sudarę komandą bent 6-ių asmenų, praneškite komandos vardą iki RUGSĖJO 10 d. Žibai ŠILININKAITEI arba Rūtai ŠULYTEI, kad galėtume sudaryti varžybų eilę.

NAKVYNĖS

Jaunimas, norintis išmiegoti po žvaigždėta Ottawos padangę, gali pasistatyti palapinę CAMP LeBRETON /Fleet St. at Booth/, kuri yra arti miesto centro. Kaina \$3,- asmeniui.

Asmeniškai galima užsakyti kambarius viešbučiuose. Geriausias kainos Beacon Arms, 88 Albert St. — \$36,- vienam, \$39,- dviem, \$37,- trim ir \$40,- keturiem. Tel: /613/ 235-1413. Arba — Lord Elgin, 100 Elgin St., / skersai gatvės National Arts Centre/. Kainuoja \$38 vienam ir \$42,- dviem. Kambariuose galima miegoti nedaugiau kaip dviem asmenim.

ŠEŠTADIENIO RYTĄ įvyks PLJKongreso ruošos posėdis, kuriame dalyvaus atstovai iš įvairių miestų aptarti artėjančio Kongreso reikalus. Daugiau žinių apie posėdį gausite pas Gabiją PETRAUSKINĘ.

INFORMACIJOS BŪSTINĖ veikia trijose vietose Ottawoje. Skambinkite: Rūtai Šiulytei /613/ 235-2145, Rūtai Danaitytei 233-0249 arba Giedrei Vasiliauskaitei 233-0364.

Bilietus būtina įsigyti prieš rugsėjo 10 d. KAINA: \$10,- Galima pirkti iš Žibos ŠILININKAITĖS Toronte tel. 766-4948 Julijos Adamo-nytės Montrealyje-256-5355, ir Rūtos Šiulytės, Ottawoje.

Rašant į Ottawą, prašau siųsti čekius Rūtai Šiulytės vardu šiuo adresu: 203 Percy St., Ottawa, Ont. K1R 6E7.

Iki greitito pasimatymo! Rūta-Ona Šiulytė

sudbury

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

I.Š.S. "MAIRONIO" Kuopos šauliai š. m. RUGSĖJO 18 d., ŠEŠTADIENĮ, 6 val. v. ruošia TAUTOS ŠVENTĖS minėjimą, kuris įvyks FROOD ROAD, Ukrainiečių Salėje. Programoje: minėjimas, trumpa paskaita. Meninė programą atliks "ATŽALYNAS" — meno grupė iš Toronto. Muzika — J. A. Domaičio iš Toronto. Bendra vakarienė, bufetas. Šokiai.

Kviečiame visus Sudbury r. apylinkės lietuvių dalyvauti ir pasikviesti svečių. Atlikime tautinę pareigą! MAIRONIO šaulių Kuopos Valdyba

• KETURIOS SESUTĖS — muzikinis vienetas, kuriam priklauso Teresė, Joana, Diana ir Vida Stankutės, š. m. RUGSĖJO 5 d. pakviestos ir atliks muzikinę programą De-troite, "ST. BUTKAUS" šaulių Kuopos rengiamame Tautos Šventės minėjime. J. Kr.

• LAPIENIS Bronius Arnoldas atlieka praktiką Sudbury, Ont. Jis baigė farmaciją Toronto Universitete.

• Baigę aukšt. mokyklą toliau studijuos Teresė Stankutė, Linas Paulaitis, Petras

Tolvaiša, Audra Albrechtaitė ir Aldona Stepšytė.

T. Stankutė gavo Ontario stipendiją — piniginę dovaną, Jūratė Tolvaišaitė už išskirtinai gerą anglų kalbos kurso baigimą — garbės žymenį.

SKAUTAI

ROMUVAI 20 METŲ

V. Skilt. L. Eimantas

Nuo š. m. rugpjūčio mėn. 7 iki 21 dienos Kanados rajono stovyklavietėje "Romuva" mūsų išeivijos lietuviškos skautijos sesės ir broliai gyvena savitu — skautišku būdu ir tvarka. Buvome toli nuo miestų — ko tempo, kasdieninio rūpesčio ir nuolatinio skubėjimo. Daugiau kaip 200 kilometrų į šiaurę nuo Toronto, Huntville mistelio apylinkėse, prie gražaus Fox ežero, vėl atsikūrė lietuviška, pilna to žodžio prasme, gyvenvietė, sakyčiau gal net lietuviškas miestukas. Išdygo numatytose vietose palapinės, prisipylė mediniai barakai — nameliai judriomis paukštytėmis bei vilkiukais, pievasavo gairės, išpuoštoje didžiulėje aikštėje iškilo vėliavos, pagrindiniame pastate paveikslai ir emblemos žvelgė į sesių ir brolių šaunias gretas, kai gražiai susirikiavę žengėme iš užsiėmimų darbų ar būstinių į valgyklą, kur rytais, per Mišias meldavom Visagali, kad laimingi mus ir teiktų jėgų prasmingai ir naudingai žengti skautiško gyvenimo keliu. Mūsų nuolatinis dvasios vadovas kun. St. Kulbis visada mus nuteikdavo

pakiliai. Tuoj pat skalsiais pusryčiais pradėdavom darbo dieną, pagal duotus uždavinius ar planus.

Visą "Romuvos" stovyklavietę vadovai suskirstė į tris pagrindines pastovykles: Serijos, Brolijos ir Bendrijos. Kiekviena pastovyklė, pagal šakas, susidėjo iš atskirų — sakykime stovyklėlių, kur atskirai gyveno vilkiukai bei paukštytės, sesės ir broliai skautai, prityrusios skautės bei skautai vyčiai. Kiekviena stovyklėlė turėjo sau skirtą plotą, kur statėsi vartus, darė papuošimus prie palapinių ir barakėlių, gražino bei lygino žemės paviršių savo gyvenvietėse. Vadovai žiūrėjo, kad palapinėse ar namečiuose būtų tvarka ir švara.

Visos sesės, tai yra Serijos pastovyklė, gyveno arčiau prie ežero. Brolijos pastovyklė susitelkė atokiau, sakykime stovyklavietės "kalnyne". Tačiau visur buvo gyvenimiška miela ir smagu. Visur vyravo gera nuotaika, susiklausymas, sutarimas. Nuolat skambėjo mūsų šūliai ir lydėjo skambiai — lietuviška daina. Pirmos savaitės gale jau buvo virš 200 stovyklautojų. (bus daugiau).

montreal

Montrealio skautai Baltijoje

Mūsų Gerbiamai Geradari

VERONIKAI KYNIENEI

mirus,

jos vyrą Juozą KYNĄ, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

KLB Edmontono Apylinkės Valdyba ir LIETUVIŲ NAMŲ DIREKTORIAI

Mūsų Gerbiamai Prietelei

VERONIKAI KYNIENEI

mirus,

jos vyrą Juozą KYNĄ, jo gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime —

Stasys MISIULIS ir sūnus ALGIMANTAS Edmonton

Mylimai Motinai

A + A

VERONIKAI TAMOŠAITYTEI — KLIOŠTORAITIENEI

Lietuvoje mirus,

jos dukterį Genovaitę SIBITIENĘ

giliai užjaučiame —

Jurbarkiečiai Stasė ir Antanas ŠUKAIČIAI

9-tojo PLJSąjungos rengto Lituanistikos Seminaro bendra nuotrauka. Nuotr.: J. Adamonytės

• Į LITUANISTIKOS SEMINARĄ, kuris truko 2 savaites, iš Montrealio buvo nuvykę — seserys Julija ir Joana ADAMONYTĖS, broliai — Albertas ir Zigmas SKUČAI.

"GINTARO" PASIRODYMO laikas MAN & HIS WORLD vadovybės buvo pakeistas ir mums nepranešta. Deja...

"VAIVORYKŠTĖS" MOTE — RYS paaukojo KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ LOTERIJA savo darbų.

• J. ŠIAUČIULIS, Ig. PETRAUSKAS ir A. ir O. MYLĖS išvyko į Vilniaus šaulių Rinktinės Moterų tradicinę gegužinę Hamiltone, "Giedraičio" stovykloje.

SELF

SERVICE

VERDUN SHELL

5860 AVE. VERDUN

Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro.

• VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS TAISYMAS

• SUTVARKOMI KITI ĮSSIDERINIMAI (Tune up)

• PATIKRINAMAS IR ATSTATOMAS MAŠINOS LYGIS

• PAKEIČIAMIS STABDŽIAI (Brake)

(Lietuviams specialus nuolaidas)

(Atidaryta šeštadieniais)

766-4495

VISOKS KITAS PATARNAVIMAS (Towing)

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.
SUTAUPYKITE NUO \$500.— IKI \$1000.— PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUVIMAI.
Tel. 845-2912 EMBASSY FUR.

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

3 Hour Service

\$ 1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

SKAMBINKIT: 365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146 7661-A CENTRALE

365-1143 495-906 rue. LaSalle

766-2667 2955 ALLARD

Dino's

GUY RICHARD ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir priimanomis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing

7725, Georges LaSalle

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.

Chateauguy, Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

1982. IX. 2

7

7 psl.

montreal

Šiais metais MONTREALIO LITUANISTINĖ MOKYKLIA pradeda darbą RUGSĖJO 18 d., 9 val. ryto tose pačiose patalpose / 4115 St. Jacques West, Metro stotis Place St. Henry/.

Vaikus registruoti pas Mokyklos vedėją Moniką Jonynienę tel: 489-2106, arba vietoje, atvežus vaikus.

Mokykloje šiais metais dirbs Monika Jonynienė, Stasė Ališauskienė, Julija Adamonytė, Laima Skučaitė-Rutkauskienė, Linas Staškevičius.

• Išvykstant Seselei Teresei iš Montreale, naujoji Sesių Namų viršininkė bus Sesių Palmyra.

Seselė Teresė paskirta Putnamo Namų viršininkės pareigoms.

• Kapitonas L. BARŠAUSKAS, išbuvęs kelis metus NATO karinių pajėgų tarnyboje Vokietijoje, grįžo Kanadon.

Šią vasarą jis ir žmona Linda susilaukė antrojos dukrytės Annos-Justinos.

Praeitą šeštadienį šventė krikštynas. Krikšto tėvais buvo Jonas Abromaitis iš Toronto ir Onutė Gudaitė iš Verduno, Que.

• Profesionali Šakaitybininkė Dana STYRAITĖ su seserimi dr. Rima STYRAITE lankėsi Montrealyje. Dana tobulinasi savo profesijos kursuose prie Sherbrooke, P.Q.

IX - TAME LITUANISTIKOS SEMINARE

Jau devinti metai, kai Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių centras rengia Lituanistikos Seminarą. Jis yra ruošiamas lietuviškam jaunimui,

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKANUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J.P. MILLER

B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 866-2063 ir 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142

KANADOS LIETUVIŲ DIENOS MONTREALYJE

SPALIO 9 - 10 - 11 DIENOMIS

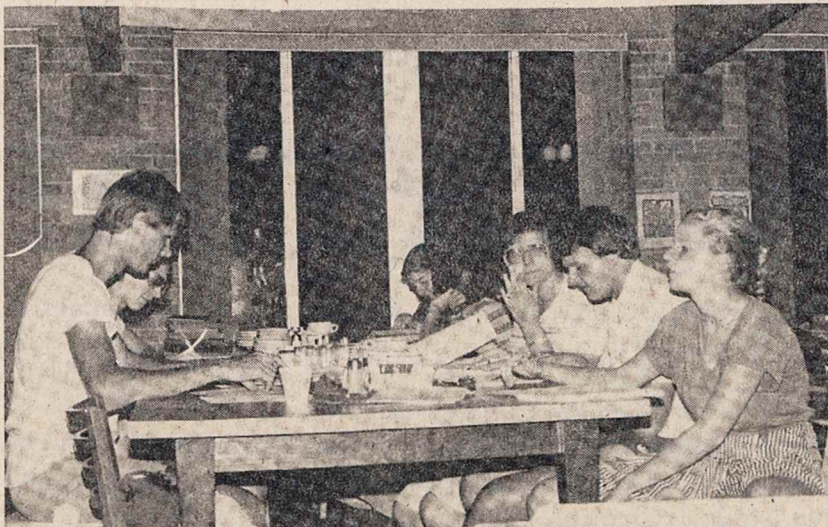
LIETUVIŲ DIENŲ PROGRAMA

DAILĖS PARODA - SPALIO 8 D. 7 val.v.
Aušros Vartų Parapijos salėje
POEZIJOS VAKARAS - SPALIO 8 d., 8 val. v.
Aušros Vartų parapijos salėje
DIDYSIS BALIUS - SPALIO 9 d., 7 val. v.
Andre Laurendau mokyklos salėje
KONCERTAS - SPALIO 10 d., 4 val. p.p.
André Laurendau salėje
ATSIŠVEIKINIMO VAKARAS - SPALIO 10 d. 7 val.v.
Šv. Kazimiero parapijos salėje
PAMALDOS KATALIKAMS - SPALIO 10 D. 1 Val.p.p.
Šv. Kazimiero bažnyčioje
PAMALDOS EVANGELIKAMS - SPALIO 10 d. 12.30 p.p.
Šv. Jono bažnyčioje

TELESFORAS VALIUS

Jo darbus matysime parodoje

Ruošia pamokas Lituanistiniame Seminare- iš kairės: Zigmąs Skučas, Guoda Antanaitytė, Rūta Pakštaitė, Rima Kelertaitė, Joana Adamonytė, Edis Putrimas, Monika Spudaitė.

šą - lietuvių kalbos kirčia - vimą.

Literatūros srityje buvo dėstomi trys kursai. Lietuvių ankstyvąją prozą dėstė Violeta Kelertienė, lietuvių romaną nagrinėjo dr. Ilona Maziliauskienė ir pokario Lietuvos poeziją diskutavo Rimvydas Šilbajoris.

Buvo taip pat trys kursai iš socialinių mokslų. Lietuvių kultūrą lyginamojoje perspektyvoje dėstė daktarai. Pirmą savaitę dr. Algis Mickūnas kalbėjo apie lietuvių kultūrą iš filosofinės ir mitologinės pusės, o antrą savaitę dr. Vytautas Kavolis pristatė lietuvių kultūros vystymą iš socialinės pusės. Dr. Kazys Fringis, neseniai atvykęs iš Lietuvos, skaitė paskaitas apie Lietuvos geografiją ir gamtos apsaugą. Dr. Marija Gimbutienė kalbėjo apie lietuvių pristoriją, jų atsiradimą ir lietuvių mitologiją.

Kiekvienas studentas galėjo pasirinkti po keturis kursus iš dešimties, t.y. iš kiekvienos grupės bent po vieną. Šiame studentų buvo rekordinis skaičius - net 37. Pirmą kartą didelis skaičius buvo atvažiavęs iš Kanados - 8. Keturi buvo iš Montreale ir keturi iš Toronto. Net iš Kalifornijos buvo 3. Gaila, kad tiek mažai iš Kanados nuvažiavo į seminarą, ka-

dangi labai daug išmokstama ir šiais laikais tai yra vienišioje aplinkoje ir kalbėtis įvairiomis temomis tik lietuviškai.

Seminare vyraavo darbo nuotaika, bet buvo galima atsiškvėpti. Vakaraus turėjome vakarines programas. Kelis vakarus žiūrėjome lietuviškus filmus, turėjome "dainų karą", per kurį buvo sudainuota virš 200 lietuviškų dainų, karštai diskutavome lietuvių moterų ir vyrų santykių problemas, pasirodė savos kūrybos vakara, o mitologijos vakara mus aplankė įvairios dievės ir dievai. Šeštadienio vakarais atsileisdavome per "šurum burum", o sekmadienį visi buvome išvažiavę prie netoli esančio ežerėlio pasimaudyti ir pailsėti.

Šis seminaras yra labai vertingas lietuviškam jaunimui. Dauguma baigė lietuviškas mokyklas, retai kada be rašo ar skaito lietuviškai. Čia ir yra gera proga išmokti daugiau lietuvių kalbos. Susirenka bendraamžiai, su kuriais išskyla bendros kalbos ir draugystės. Jeigu lietuviškas jaunimas važiudamas į šitokius seminarus, geriau kalbės ir rašys lietuviškai, gal jie ateityje taip pat daugiau reikšis lietuviškoje visuomenėje.

Julija Adamonytė

VIDAS MONSTVILAS - NAMŲ IZOLIACIJA

Žiema ne už kalnų. Taupykite šilumą, su "INSULATION, WEATHER STRIPING ir CAULKING".

Kanados vyriausybė tiems darbams suteikia paramą. Skambinkite: Vidas Monstvilas, Tel: 287-9271 4322 Drolet, Montreal, Que. H2W 2L6

RŪPESTINGAS PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYŠ, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Term. indėlius 1 m. 14 %
Certifikatus 14.5 %
Spec. Taupom. s-tas. 13 %
Taupymo s-tas. 11 %
su apdrauda iki \$ 2,000
Trumpalaikius indėlius 13-13.5 %
už \$ 20,000 ir daugiau
Čekių s-tas 6 %

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo turto,
Asmenines ir
Prekybines.
Paskolos mirties
atveju apdraustos
iki \$ 10,000

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS,
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9 - 3
Ketvirtadieniais	12 - 8
Penktadieniais	12 - 6

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

• Didelis pasirinkimas gotavų polių
• Vnsoras laiku saugojimas (Storage)
• Taisau ir remdelsiuoju
• Siuvu ir parduodu

1448 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6 TEL 288-9646

Member

Foto M.L.S. SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSISKAS
PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komerčio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ
IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
• NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR
SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
• UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE!
PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu Leo GURECKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391